

EUROBAROMETER 72

ALLMÄNNA OPINIONEN I EUROPEISKA UNIONEN

HÖSTEN 2009

NATIONAL REPORT

SWEDEN

Undersökningen som ligger till grund för den här rapporten har beställts och koordinerats av Generaldirektoratet för kommunikation.

Rapporten har producerats för den Europeiska kommissionens representation i Sverige.

Det här dokumentet representerar inte den Europeiska kommissionens åsikter. De tolkningar och åsikter som framförs är uteslutande författarens.

EUROBAROMETER 72.4

Innehållsförteckning

INLEDNING

I FRAMTIDSTRO OCH LÄGET I SVERIGE

- Ia Ljusare bild av Sverige än av Europa
- Ib Läget i Sverige jämfört med Europa
- Ic De viktigaste frågorna

II FÖRTROENDE OCH EU:s BETYDELSE

- Ila Förtroendet för olika institutioner
- Ilb Europeiska unionens betydelse
- Ilc Euron och integrationen

III DEMOKRATIN OCH EU:s UTVECKLING

- IIIa Demokratin i Sverige och EU
- IIIb Europeiska unionens uppbyggnad
- IIIc Det svenska ordförandeskapet och synen på EU:s framtid

IV EU OCH DEN EKONOMISKA KRISEN

- IVa Globaliseringen och krisens utmaningar
- IVb Euron och krisen
- IVc EU:s åtgärder och prioriteringar mot den ekonomiska krisen

V VÄRDEN, BESLUTSNIVÅER OCH PRIORITERINGAR

- Va Hur olika samhällsföreteelser värderas
- Vb Grundläggande samhällsvärderingar
- Vc Vilka beslut påverkar och var bör de fattas
- Vd Europeiska unionens prioriteringar

SAMMANFATTNING

VI TEKNISK FÖRKLARING

VII EUROBAROMETERNS FRÅGOR

INLEDNING

Den här rapporten bygger på en opinionsundersökning som genomfördes mellan den 23 oktober och den 18 november 2009 i 31 europeiska länder. Sammanlagt har 30 228 personer intervjuats. Av dessa intervjupersoner finns 26 731 i Europeiska unionens 27 medlemsländer. Den gruppen kallas EU27. När jämförelser görs mellan Sverige och övriga Europa är det EU27 som avses om inget annat sägs. Intervjuer har även gjorts i kandidatländerna Turkiet, Kroatien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och därutöver i den turkiska delen av Cypern. En standardutgåva av Eurobarometern produceras och ges ut två gånger per år.

Trots att den globala krisen drabbat också Sverige med finansiell osäkerhet, stora svårigheter för bildindustrin och stigande arbetslöshet så är svenskarna anmärkningsvärt nöjda med sina liv. Nästan varannan är mycket nöjd och bara en av hundra mycket missnöjd. Sverige ligger stabilt på de här nivåerna sedan länge tillsammans med ett litet antal andra EU-länder. Inga kriser eller krisrapporter verkar påverka det förhållandet.

Synen på den svenska ekonomin har blivit betydligt ljusare sedan den förra mätningen i juni. Då menade knappt fyra av tio (37 %) att den var bra, nu är det drygt fem av tio (53 %) som har den uppfattningen. Tre av fyra (75 %) svenskar tycker att den egna jobbsituationen är bra och nästan nio av tio (88 %) bedömer det egna hushållets ekonomiska situation som bra.

Svenskarna tycks se livet från den ljusa sidan utom när det gäller arbetsmarknaden i Sverige. Den uppfattar tre av fyra (73 %) som dålig.

Européerna i allmänhet har en mörkare syn på läget än svenskarna. Åtta av tio svenskar (79 %) menar att läget för den svenska ekonomin är bättre än för den europeiska. Men bara drygt tre av tio (33 %) européer har den åsikten om det egna landets ekonomi.

Svenskarna har en rätt ljus bild av framtiden. Sex av tio förväntar sig att ekonomin i Sverige ska bli bättre och bara en av tio att den ska försämrats. Fem av tio tror att livet i allmänhet blir bättre och knappt en av tio (6 %) att det blir sämre. Européernas förväntningar på det närmaste året är inte lika ljusa och mer splittrade. När det gäller ekonomin och i synnerhet arbetsmarknaden är det fler som tror det blir sämre än bättre. Men på andra områden överväger optimisterna.

För svenskarnas del, men även för européernas, är arbetslösheten den viktigaste frågan för det egna landet att ta itu med. Ekonomin kommer på andra plats för såväl svenskar som övriga européer. Men européerna ger den en större tyngd än svenskarna.

Svenskarna framträder inte i större utsträckning än européerna i allmänhet som EU-skeptiker. Nästan sex av tio (57 %) tycker att det är bra att Sverige är medlem i Europeiska unionen. Knappt två av tio (17 %) menar att det är dåligt. Andelen som tycker att det är bra stiger med längre utbildning.

Svenskarna uppfattar EU-medlemskapet som en god affär. Knappt sex av tio (55 %) menar att Sverige tjänat på medlemskapet i EU. Det ligger i linje med européernas syn på saken. Skillnaden mellan låg- och högutbildade är stor i den här frågan. Ju längre utbildning, desto större andel som tycker att Sverige tjänat på medlemskapet.

Med försvaret som undantag har européerna lägre förtroende för det egna landets institutioner än svenskarna. Av medierna är det radion svenskarna litar mest på. När det gäller förtroendet för EU delar sig svenskarna i två lika stora lag. 45 % litar på EU, 46 % gör det inte. För européernas del är mönstret ungefär detsamma.

Fler svenskar har en positiv bild av EU (41 %) än en negativ (20 %). Andelen européer med en positiv bild är lite större (48 %). Bland svenskarna har fler män (47 %) än kvinnor (35 %) en positiv bild. Den skillnaden är betydligt mindre bland européerna i allmänhet.

För svenskarna betyder EU framför allt friheten att resa, studera och arbeta inom unionen. Det uppskattar européerna också, men andelen är långtifrån lika stor som för svenskarnas del. Svenskarna förbinder också EU med fred men även med byråkrati och slöseri med pengar.

Europaparlamentet och Europeiska centralbanken är de två organ svenskarna litar mest på. Det är ungefär dubbelt så många som har förtroende för dessa institutioner jämfört med dem som inte har det.

För några år sedan fanns det en rätt kompakt majoritet mot euron och den monetära unionen i Sverige. Det har förändrats. Drygt fem av tio (52 %) är för euron och drygt fyra av tio (44 %) emot. Det skiljer sig inte från förra mätningen, och kanske har opinionen stabiliserats.

För att stärka EU:s framtid bör tonvikten de närmaste åren ligga på miljöfrågor, kampen mot klimatförändringar och brottsbekämpning, enligt svenskarna. Européerna i allmänhet delar inte alls svenskarnas entusiasm för miljöfrågor utan vill att EU främst ska arbeta med social- och hälsofrågor, migrationsfrågor och brottsbekämpning. Ibland verkar det som om svenska medier tror att opinionen kring miljö och klimat ser ungefär likadan ut runt om i Europa. Det kan i sin tur skapa överdrivna förväntningar på klimatkonferensen i Köpenhamn och på EU:s förmåga och vilja att adressera miljöfrågor. Utan en stark opinion i ryggen är det svårt för politiker att driva frågor.

Åtta av tio svenskar är nöjda med hur demokratin fungerar i Sverige. Fem av tio är nöjda med hur den fungerar i EU. Européerna är mer missnöjda med hur demokratin fungerar i det egna landet än hur den fungerar i EU. Det största missnöjet finns bland de tolv senast tillkomna medlemmarna.

I ett europeiskt perspektiv är det en stor majoritet av svenskarna (58 %) som anser att det tas hänsyn till Sveriges intressen i EU. Bland européerna i allmänhet är det färre som har den uppfattningen (39 %).

En stor andel svenskar (59 %) anser att EU är outhärligt för att möta de globala utmaningarna. Ännu fler européer (75 %) har den åsikten. Det här tyder på att EU:s roll i de stora sammanhangen har anammats även av svenskarna. Miljöfrågor och klimatförändring har sannolikt bidragit till att den här bilden fått fäste.

De svenskar som är pessimistiska om Europeiska unionens framtid utgör en förhållandevis lite skara. Det är många fler (74 %) som är optimistiska. Även övriga européer anslår en ljus ton även om de är något färre.

Det finns en tydlig skillnad mellan svenskarna och resten av européerna i synen på globaliseringen. Betydligt fler svenskar än européer menar att globaliseringen utgör en

möjlighet för svenska företag. Svenskarna är trygga med globaliseringen på ett sätt som inte är typiskt för européerna.

Det är första hand G20-länderna (28 %) och i andra regeringen (25 %) svenskarna menar bäst kan hantera den finansiella och ekonomiska krisen. Prioriteringen tyder på att svenskarna är klara över att krisen är global och därför bäst hanteras med global samordning.

Euron skulle inte ha fungerat som ett skydd mot krisen tror svenskarna. Européerna instämmer i den uppfattningen men inte lika starkt. Många i Sverige är nog medvetna om att en försvagad krona ger industrin fördelar i ett besvärligt läge. Medierna har också gett det förhållandet stort utrymme.

Utbildning och investeringar i forskning och innovation tror både svenskar och européer skulle få den europeiska ekonomin att fungera bättre. Många gillar också förslaget att främja nyföretagandet. Däremot är idén att utöka antalet arbetade timmar inte populärt någonstans.

Svenskarna är mycket positiva till en rad företeelser som konkurrenskraft, globalisering och trygghet. Européernas svar har samma mönster som svenskarnas men är svalare. Om åtta av tio svenskar är positiva till globalisering så gäller det fem av tio européer. Man får intrycket att svenskarnas grundhållning är mer positiv än övriga européers. Det är bara när det gäller protektionism som européerna är mer positiva.

Beslut på europeisk nivå tror inte svenskarna påverkar vardagslivet. Däremot är de övertygade om att beslut på nationell, regional och lokal nivå har inverkan på individens livssituation. Svenskarna tror med andra ord inte att EU angår dem på vardagsnivå. Det bidrar säkert till känslan av att Europeiska unionen är något avlägset.

Beskattning och pensioner är tveklöst en fråga för regeringen enligt svenskarna medan miljöskydd, kampen mot terrorism och brottsbekämpning tydligt är en angelägenhet för EU. På en del områden är arbetsdelningen mellan olika beslutsnivåer tydlig i människors uppfattning. En majoritet av svenskarna är för beslutsfattande inom EU på överraskande många områden. Européerna är lite mer entusiastiska för gemensamt beslutfattande inom unionen än svenskarna, men skillnaden är inte stor.

Européerna tycker att EU:s främsta prioritering borde vara att främja ekonomisk återhämtning. Svenskarna sätter kampen mot klimatförändringarna först. I den kampen menar både svenskar och européer att EU bör prioritera utvecklingen av miljövänliga industrier, tjänster och tekniker.

Det bästa EU kan göra för att främja medborgarnas rättigheter, tycker både svenskar och européer, är att främja dialogen mellan medborgarna och EU:s institutioner. Svaren signalerar en önskan om att EU ska komma närmare medborgarna. Dialog skapar delaktighet och minskar avståndet mellan parterna. Här har EU en långsiktigt viktig men komplicerad uppgift framför sig.

EUROBAROMETERN är en återkommande opinionsundersökning som utförs på uppdrag av Europeiska kommissionen. Standardversionen utförs varje halvår, på våren och hösten. I vårens undersökning, som den här rapporten har till syfte att återspegla, intervjuades 26 618 personer i den Europeiska unionens 27 länder.*

I Sverige intervjuades 1032 personer över hela landet av TNS Gallup mellan 23 oktober och 18 november 2008. Av samtliga personer var 51 % kvinnor och 49 % män. 37 % var över 55 år och 24 % återfanns i åldersgruppen 40–54 år och 23 % i gruppen 25–39 år. Resterande 16 % var mellan 15 och 24 år gamla. En av fyra var pensionär medan drygt var tionde studerade. Drygt fyra procent var arbetslösa.

* Det europeiska samarbetet startades 1951 av Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Luxemburg och Nederländerna. Unionen utvidgades därefter i fyra steg mellan 1973 och 1995. Danmark, Irland, Storbritannien, Grekland, Portugal, Spanien, Finland, Sverige och Österrike anslöts under den perioden. År 2004 var det dags att utvidga EU igen. De första tio nya medlemsländerna var Cypern (södra), Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern. De två senaste, Bulgarien och Rumänien, anslöts till EU i januari 2007.

Lorentz Lyttkens, fil. dr. i sociologi, författade rapporten för Europeiska kommissionens generaldirektorat för kommunikation och kommissionens representation i Stockholm.

I FRAMTIDSTRO OCH LÄGET I SVERIGE

Ia Ljusare bild av Sverige än av Europa

- nästan alla svenskar nöjda med sina liv
- svenskarna ser ljusare på den svenska ekonomin
- 9 av 10 svenskar anser den egna hushållsekonomin bra
- svenskarnas syn på arbetsmarknaden fortsatt mörk

På det stora hela, är du mycket nöjd, ganska nöjd, ganska missnöjd eller mycket missnöjd med det liv du lever? Skulle du säga att du är ... ?

Fig. 1a

	Sverige	EU27
Mycket nöjd	46 %	20 %
Ganska nöjd	50 %	58 %
Ganska missnöjd	3 %	17 %
Mycket missnöjd	1 %	5 %
Vet ej	0 %	0 %

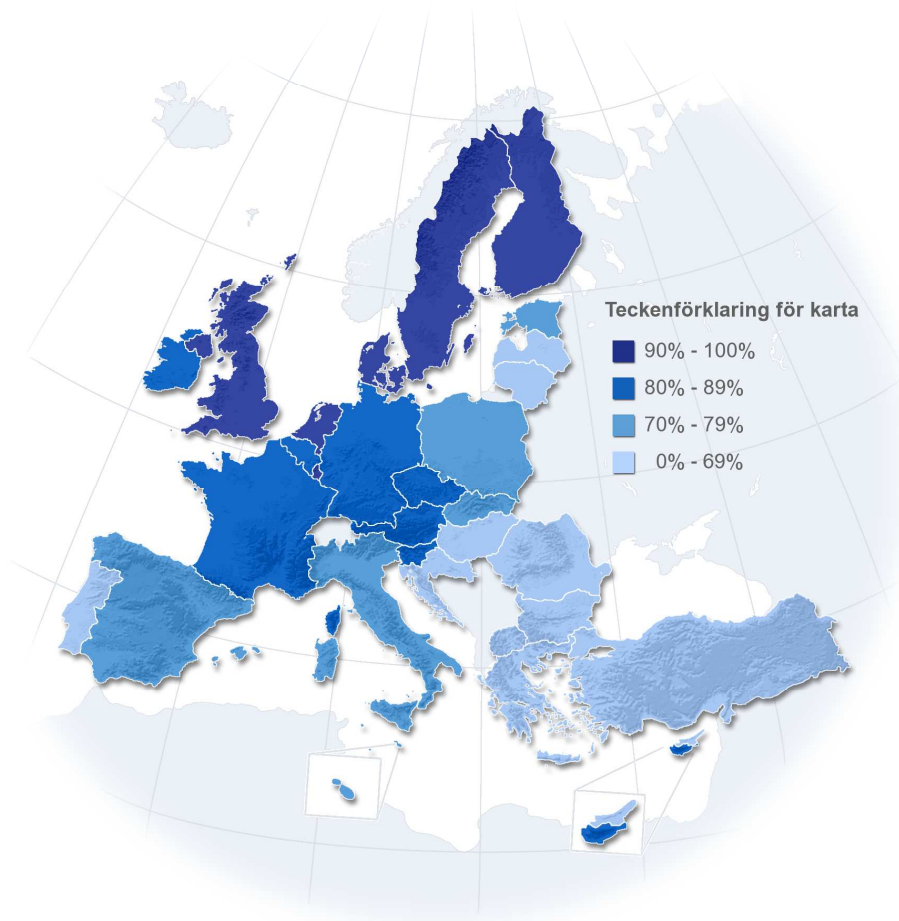
Två av tio européer, men nästan fem av tio svenskar, är mycket nöjda med sitt liv. Det är en mycket stor skillnad som dessutom är stabil över tiden.

Fig.1b

 DK	98%
 LU	96%
 SE	96%
 NL	95%
 FI	95%
 UK	91%
 BE	89%
 SI	86%
 IE	85%
 DE	85%
 AT	85%
 FR	82%
 CZ	82%
 CY	81%
 EU27	78%
 PL	75%
 ES	74%
 EE	73%
 MT	72%
 SK	72%
 IT	71%
 EL	58%
 LV	57%
 LT	55%
 PT	53%
 RO	47%
 HU	42%
 BG	38%
* CY (tcc) 50%	
 MK	66%
 HR	63%
 TR	59%

Fråga: QA1. På det stora hela, är du mycket nöjd, ganska nöjd, ganska missnöjd eller mycket missnöjd med det liv du lever? Skulle du säga att du är...?

Svar: Mycket nöjd + Ganska nöjd

Svenskarna ser livet från den ljusa sidan, och bara en av hundra är mycket missnöjd med sitt liv och en av tjugofem missnöjd. Ingen som följt nyhetsflödet det senaste året skulle från den informationen kunna sluta sig till att nästan alla svenskar är nöjda med sitt liv. En global finansiell och ekonomisk kris har vällt in över Sverige, svenska fordonstillverkare har haft betydande problem, arbetslösheten stiger och svenska banker har fått statliga garantier. I början av året kunde en ängslig person, som lyssnade på alla prognoser, lätt få intryck av syndafloden närmade sig. Det var en mycket mörk bild av framtiden medierna målade upp; en ny depression, globala finansiella härdsmältor och skenande arbetslöshet. Men inget av detta har påverkat hur nöjda svenskarna är med livet – det har inte lämnat några spår alls. Också nio (91 %) av tio arbetslösa svenskar är nöjda med livet. Hur det här ska förklaras är en öppen fråga men det ska uppenbarligen mycket till för att svenskarna ska bli missnöjda med sina liv.

Hur bedömer du den nuvarande situationen för vart och ett av följande områden?

Situationen för den svenska (landets) ekonomin

Fig. 2a

	Sverige	EU27
Mycket bra	1 %	1 %
Ganska bra	52 %	22 %
Ganska dålig	41 %	53 %
Mycket dålig	4 %	22 %
Vet ej	2 %	2 %

Synen på den svenska ekonomin har förbättrats väsentligt sedan förra mätningen (EB71.3). Då ansåg knappt fyra (36 %) av tio att den var bra, nu är det drygt fem (53 %) av tio som har den uppfattningen. Bland svenskarna är dock kvinnor mer pessimistiska än män. Fem av tio kvinnor, men bara fyra av tio män, menar att läget för ekonomin är dåligt. Bland européerna finns ingen sådan skillnad.

Situationen för den europeiska ekonomin

Fig. 2b

	Sverige	EU27
Mycket bra	2 %	1 %
Ganska bra	35 %	28 %
Ganska dålig	48 %	51 %
Mycket dålig	5 %	11 %
Vet ej	10 %	9 %

Européernas bild av Europas ekonomi är lite mörkare än svenskarnas. Men i båda grupperna anser en majoritet att den är dålig. Samtidigt har dessa majoriteter blivit mindre sedan förra mätningen.

Din personliga jobbsituation

Fig. 2c

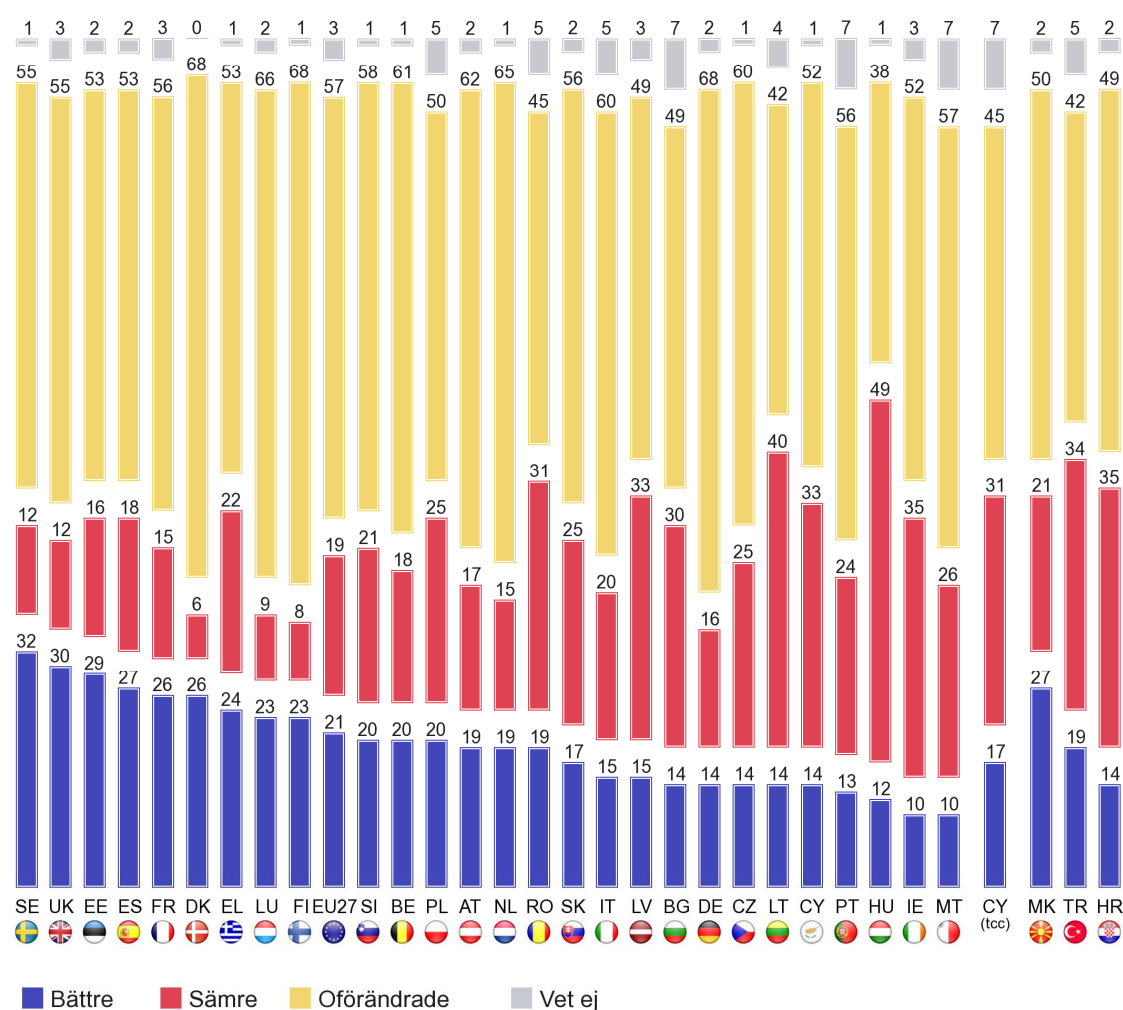
	Sverige	EU27
Mycket bra	40 %	12 %
Ganska bra	35 %	42 %
Ganska dålig	7 %	18 %
Mycket dålig	6 %	9 %
Vet ej	12 %	19 %

Tre av fyra svenskar menar att den egna jobbsituationen är bra och drygt en av tio (13 %) att den är dålig. Det är oförändrat sedan förra mätningen. Bland européerna är det färre, drygt fem av tio, som bedömer sin jobbsituation som bra. Bland EU:s medlemmar har de nordiska länderna (Finland, Danmark och Sverige) störst andelar med en positiv syn på den egna jobbsituationen.

Fig.2d

QA4.3. Vad har du för förväntningar inför de kommande tolv månaderna: kommer de kommande tolv månaderna att bli bättre, sämre eller oförändrade när det gäller...?

Den ekonomiska situationen i ditt hushåll

Nästan nio av tio (88 %) svenskar tycker att det egna hushållets ekonomiska situation är bra och bara en av tio bedömer den som dålig. Även de här siffrorna tycks svära mot den omfattande finansiella och ekonomiska krisrapportering vi varit med om sedan hösten 2008. Européerna har en mörkare bild av den egna hushållsekonomin men det är ändå drygt sex (64 %) av tio som anser att den är bra.

Situationen för sysselsättningen i Sverige (landet)

Fig. 2e

	Sverige	EU27
Mycket bra	1 %	1 %
Ganska bra	25 %	12 %
Ganska dålig	59 %	54 %
Mycket dålig	14 %	31 %
Vet ej	1 %	2 %

Svenskarnas syn på arbetsmarknaden är lika mörk som vid förra mätningen. Knappt tre av fyra (73 %) uppfattar den som dålig. Européerna är ännu dystrare. Jämför man detta med

svenskarnas syn på den egna jobbsituationen kan man kanske dra slutsatsen att många tror att arbetslösheten kommer att stiga, men att det inte kommer att drabba dem själva.

Situationen för miljön i Sverige (landet)

Fig. 2f

	Sverige	EU27
Mycket bra	7 %	3 %
Ganska bra	66 %	40 %
Ganska dålig	24 %	42 %
Mycket dålig	2 %	11 %
Vet ej	1 %	4 %

Svenskarna visar på många olika sätt i alla mätningar ett större miljöengagemang än folk i andra EU-länder. Samtidigt menar drygt sju av tio (73 %) svenskar, jämfört med drygt fyra av tio (43 %) européer, att läget för miljön i det egna landet är bra. Det kan bero på att läget för miljön är bättre i Sverige än på andra håll eller på att svenskarnas engagemang idealiserar miljösituationen i det egna landet. Kanske är det en kombination av båda.

Ib Läget i Sverige jämfört med Europa

- svenskarna har en ljusare syn på läget i Sverige än i Europa
- 8 av 10 svenskar ser den svenska ekonomin som bättre än den europeiska
- européernas syn splittrad och mer dämpad än svenskarnas
- enligt svenskarna blir året som kommer bättre än det som gått
- om solen gått upp för svenskarna så är det gryning för européerna

För vart och ett av följande områden, skulle du säga att situationen är bättre eller sämre än genomsnittet bland EU-länderna?

B=bättre, S=sämre

Fig. 3a Sverige

	Mycket B	Något B	Något S	Mycket S	Vet ej
Situationen för den svenska ekonomin	5 %	74 %	14 %	1 %	6 %
Situationen för sysselsättningen i landet	4 %	63 %	24 %	2 %	7 %
Levnadskostnaderna i Sverige	4 %	51 %	37 %	2 %	6 %
Energipriserna i Sverige	5 %	37 %	28 %	3 %	27 %
Livskvaliteten i Sverige	26 %	62 %	9 %	0 %	3 %
Miljösituationen i Sverige	28 %	68 %	2 %	0 %	2 %

Svenskarna har genomgående en ljusare syn på läget i Sverige än i Europa. Åtta av tio (79 %) menar att situationen för den svenska ekonomin är bättre än för den europeiska. När det gäller arbetsmarknaden är skillnaden – till Sveriges fördel – också stor. På två områden är skillnaden gigantisk. Nästan nio av tio (88 %) svenskar tycker att livskvaliteten i Sverige är bättre än genomsnittet bland EU-länderna. Ännu fler, knappt tio av tio (96 %), bedömer att miljösituationen är bättre i Sverige.

Fig. 3b EU27

	Mycket B	Något B	Något S	Mycket S	Vet ej
--	----------	---------	---------	----------	--------

Situationen för Landets ekonomi	2 %	31 %	42 %	17 %	8 %
Situationen för sysselsättningen i landet	2 %	24 %	44 %	22 %	8 %
Levnadskostnaderna i Landet	2 %	24 %	46 %	21 %	7 %
Energipriserna i Landet	1 %	17 %	45 %	21 %	16 %
Livskvaliteten i Landet	8 %	42 %	31 %	14 %	5 %
Miljösituationen i Landet	6 %	42 %	32 %	10 %	10 %

För européerna är bilden mer splittrad. När det gäller det egna landets ekonomi, sysselsättning, levnadskostnader och energipriser menar ländernas medborgare att situationen är bättre i Europa än i det egna landet. Det är bara när det gäller livskvaliteten och miljösituationen som en mindre övervikt uppfattar läget som bättre i det egna landet. Den mörkaste bilden av läget i det egna landet finner man i de tolv länder som senast anslutit sig till EU. Det beror nog i stor utsträckning på att de länderna är fattigare och politiskt mindre stabila än de äldre medlemmarna.

Vad har du för förväntningar inför de kommande tolv månaderna: kommer de kommande tolv månaderna att bli bättre, sämre eller oförändrade när det gäller ...?

Fig. 4

Sverige	Bättre	Sämre	Oförändrad	Vet ej
Ditt liv i allmänhet	48 %	6 %	46 %	0 %
Den ekonomiska situationen i Sverige	61 %	11 %	27 %	1 %
Den ekonomiska situationen i ditt hushåll	32 %	12 %	55 %	1 %
Arbetsmarknadssituationen i Sverige	47 %	22 %	30 %	1 %
Din egen arbetssituation	24 %	4 %	67 %	5 %
Den ekonomiska situationen i EU	46 %	14 %	31 %	9 %
Den ekonomiska situationen i världen	46 %	18 %	28 %	8 %
Miljösituationen i Sverige	38 %	6 %	55 %	1 %

Våra förväntningar styr vårt handlande. På de finansiella marknaderna är det tydligare än på andra håll. När aktörerna på aktiemarknaden förväntar sig att företagets vinster kommer att stiga framöver går kurserna upp. Kursuppgången sker innan företagen verkligen visat på större vinster. De finansiella marknaderna utspelar sig i framtiden. Om framtiden kan vi tro och spekulera men inget veta. Därför är det förväntningarna på vad som kommer att ske som styr. Men förväntningar påverkar allt mänskligt liv. Löften skapar förväntningar. Investeringar bygger på förväntningar.

Svenskarna förväntar sig att det år som kommer blir bättre än det som gått. Sex av tio väntar sig att ekonomin i Sverige ska bli bättre och bara en av tio att den ska försämrats. Nästan fem av tio tror att livet i allmänhet bli bättre men bara knappt en av tio (6 %) att det ska bli sämre.

När det gäller människors egen arbetssituation är det bara 4 % som förväntar sig att den blir sämre. Svenskarna har genomgående en ljus bild av den närmaste framtiden.

Fig. 4b

EU27

	Bättre	Sämre	Oförändrad	Vet ej
Ditt liv i allmänhet	26 %	15 %	56 %	3 %
Den ekonomiska situationen i Landet	28 %	31 %	37 %	4 %
Den ekonomiska situationen i ditt hushåll	21 %	19 %	57 %	3 %
Arbetsmarknadssituationen i Landet	22 %	40 %	34 %	4 %
Din egen arbetssituation	19 %	11 %	59 %	11 %
Den ekonomiska situationen i EU	30 %	21 %	38 %	11 %
Den ekonomiska situationen i världen	29 %	24 %	36 %	11 %
Miljösituationen i Landet	24 %	19 %	51 %	6 %

Européernas förväntningar är inte lika ljusa som svenskarnas. Men det är ändå fler som tror att det blir bättre än sämre på alla områden utom två. När det gäller ekonomin, och i ännu högre grad arbetsmarknaden i det egna landet, väntar sig EU-ländernas medborgare att det ska bli sämre. Men spännvidden i uppfattningar mellan EU-länderna är stor.

Ic De viktigaste frågorna

- arbetslösheten är den viktigaste frågan för Sverige
- för svenskarna på det personliga planet är sjukvården den viktigaste frågan
- nästan 6 av 10 svenskar tycker att det är bra att vi är med i EU
- knappt 2 av 10 ogillar medlemskapet

Vilka tycker du är de två viktigaste frågorna för Sverige just nu?

Fig. 5

	Sverige	EU27
Brottslighet	14 %	19 %
Den ekonomiska situationen	30 %	40 %
Stigande priser/inflation	2 %	19 %
Skatter	3 %	8 %

Arbetslöshet	63 %	51 %
Terrorism	1 %	4 %
Försvars- och utrikes- politik	1 %	2 %
Boende	3 %	5 %
Invandring	9 %	9 %
Hälso- och sjukvårds- systemet	26 %	14 %
Skolväsendet	16 %	7 %
Pensioner	6 %	9 %
Miljön	20 %	4 %
Energifrågor	6 %	3 %
Annat	0 %	1 %
Ingen	0 %	0 %
Vet ej	0 %	0 %

Arbetslösheten är den fråga svenskarna menar vara den viktigaste för Sverige just nu. Den står i en klass för sig och får överlägset flest röster (63 %). På andra plats, och långt efter, kommer den ekonomiska situationen med 30 %. Européerna prioriterar dessa frågor på ett likartat sätt. För svenskarna kommer sjukvården på tredje plats. 26 % tycker att det är en av de två viktigaste frågorna för Sverige. Européerna ser i mindre utsträckning (14 %) sjukvården som en av de viktigaste frågorna för det egna landet just nu.

Vilka är de två viktigaste frågorna för dig personligen just nu?

Fig. 6

	Sverige	EU27
Brottslighet	9 %	8 %
Den ekonomiska situa- tionen	24 %	26 %
Stigande priser/inflation	11 %	38 %
Skatter	8 %	13 %
Arbetslöshet	22 %	20 %
Terrorism	1 %	2 %
Försvars- och utrikes- politik	1 %	1 %
Boende	12 %	6 %
Invandring	5 %	4 %
Hälso- och sjukvårds- systemet	35 %	18 %
Skolväsendet	17 %	9 %
Pensioner	21 %	15 %
Miljön	24 %	5 %
Energifrågor	5 %	6 %
Annat	1 %	1 %
Ingen	0 %	5 %
Vet ej	0 %	1 %

På det personliga planet är sjukvården den viktigaste frågan för svenskarna (35 %). Svensk sjukvård har visserligen sina problem. Internationella studier visar att tillgängligheten kunde vara bättre men också att kvaliteten på den vård som ges är hög i ett jämförande perspektiv. Därför är det inte självklart hur man ska förklara att just sjukvården engagerar så många

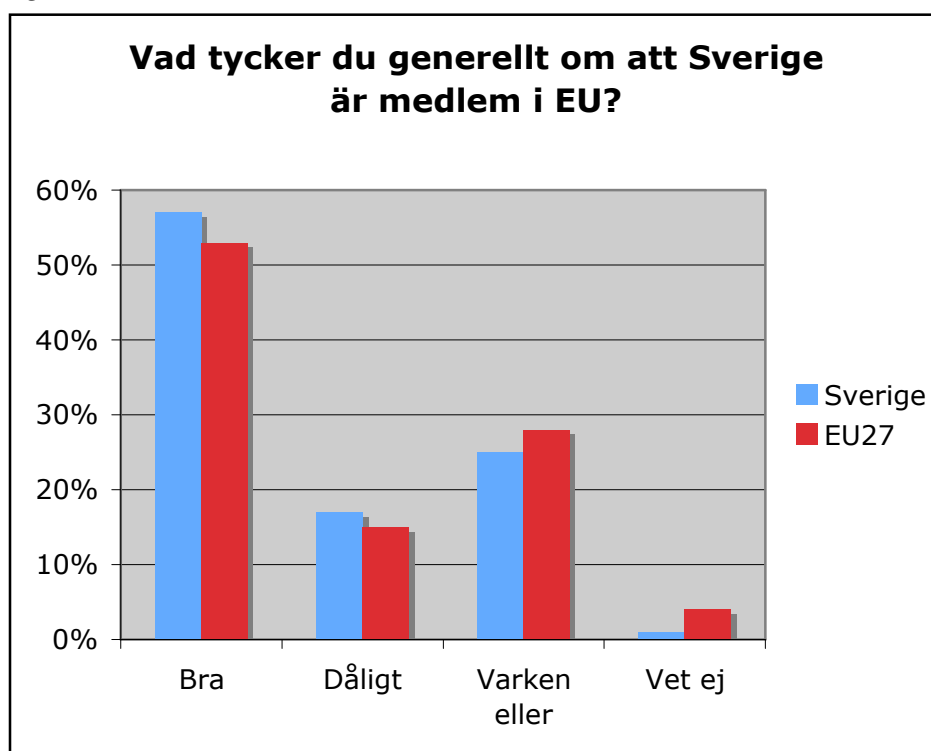
svenskar personligen. För européerna kommer sjukvården först på fjärde plats (18 %). Det är inte troligt att det beror på att sjukvården i Europa genomgående är så mycket bättre än i Sverige. Däremot kan det bero på att sjukvården konstant uppmärksammas och debatteras i medierna i Sverige. Och uppmärksamheten och nyheterna gäller de brister som finns i sjukvården snarare än det som görs bra.

Miljön och den ekonomiska situationen kommer för svenskarnas del på delad andra plats och arbetslösheten först på fjärde. För européerna är den viktigaste frågan inflationen med stigande priser. Det är lite kuriöst med tanke på att prisstegringarna enligt ECB är mycket måttliga och tros förbli det under rätt lång tid framöver.

Invandring är inte en viktig fråga för det överväldigande flertalet vare sig i Sverige (5 %) eller Europa (4 %). Hur det låga personliga intresset för invandring ska tolkas är på inget sätt klart. Det skulle kunna innebära att mobiliseringspotentialen för främlingsfientliga partier är tämligen begränsad. Men mot det talar att partier av det här slaget har ett stöd, ibland stort, i många EU-länder.

Vad tycker du generellt om att Sverige är medlem i EU? Är det...?

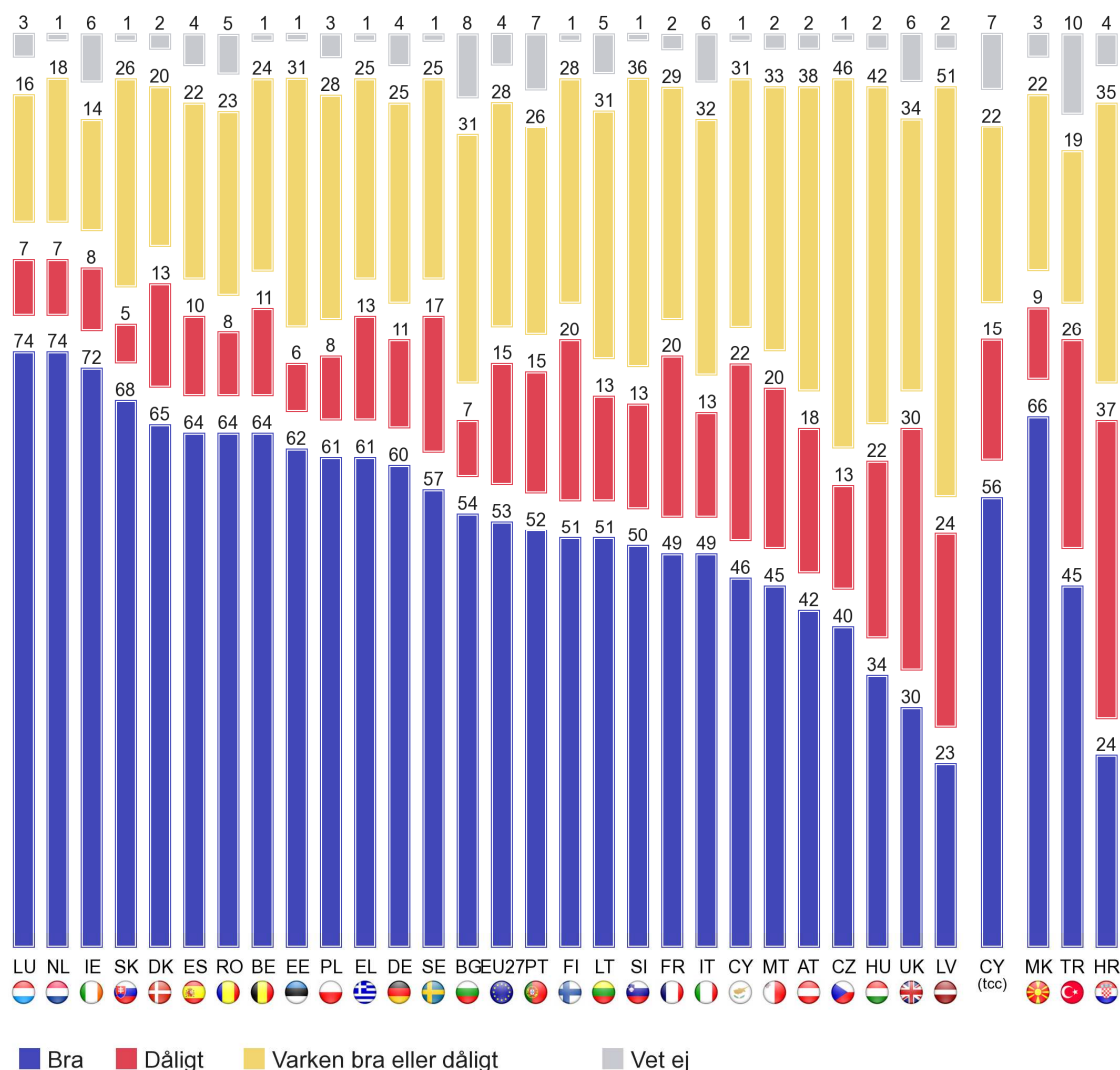
Fig. 7a

Svenskarna har ibland framställts som EU-skeptiker och i det avseendet jämförts med britterna. Men den bilden hör hemma i mediernas politiska dramaturgi och har föga med verkligheten att göra. Nästan sex av tio (57 %) svenskar tycker att det är bra att Sverige är med i EU. Det är i själva verket en lite större andel än det europeiska genomsnittet (53 %). Dessutom har andelen svenskar som gillar att Sverige är med i EU ökat något från förra mätningen (54 %).

Fig. 7b

QA7. Vad tycker du generellt om att (VÅRT LAND) är medlem i EU? Är det ...?

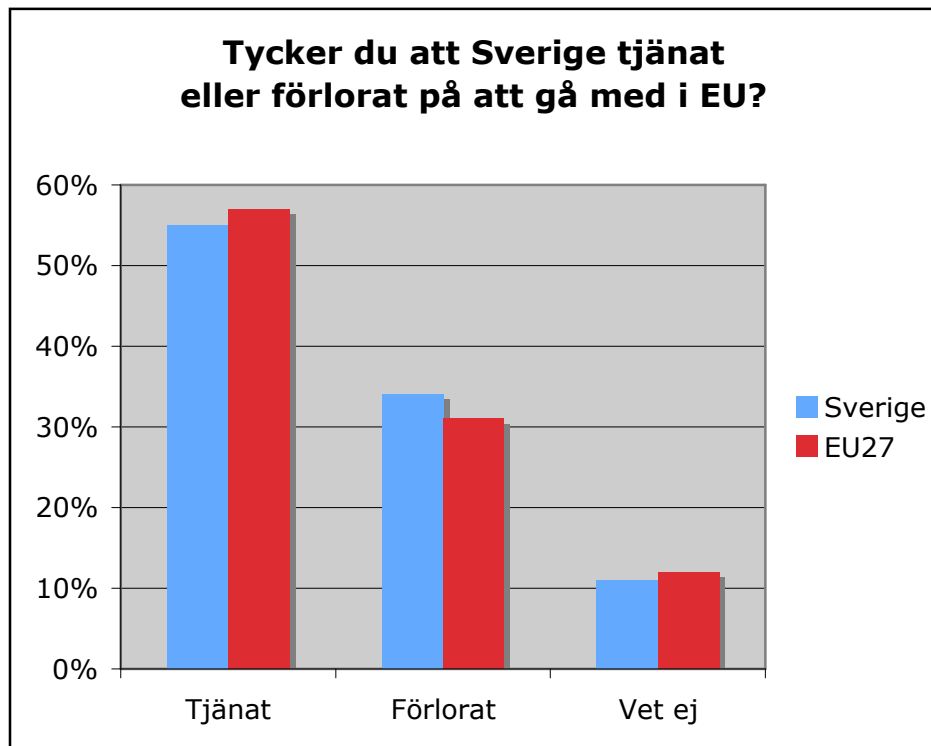

Storbritannien skiljer sig från alla andra EU-länder (med Litauen som enda sällskap). Där tycker lika många att Storbritanniens medlemskap i EU är en bra sak (30 %) som en dålig (30 %). Det krävs en djupdykning i rikets historia för att förstå varför just britterna är så skeptiska till EU och, bör man tillägga, Europa.

I Eurobarometern mäts utbildning med den ålder individen har när han eller hon avslutar sina studier. Det finns tre grupper och de anger allt längre utbildning: 15–, 16–19 och 20+. I Sverige är sambandet mellan utbildning och synen på Sveriges medlemskap i EU tydligt. Ju längre utbildning, desto större andel som anser att medlemskapet är en bra sak. Andelen för 15– är 40 %, för 16–19 är den 49 % och för 20+ 62 %. Vad det kan bero på har inget givet svar. Men det är känt från andra studier att lågutbildade känner en större misstro mot det politiska systemet än högutbildade. En sådan effekt kan finnas även här.

Med hänsyn till vad du känner till, skulle du säga att Sverige tjänat eller förlorat på att gå med i EU?

Fig. 8

Betydligt fler svenskar (55 %) anser att Sverige tjänat på sitt medlemskap i EU än förlorat (34 %). Svenskarnas uppfattning i den här frågan skiljer sig inte nämnvärt från européernas. En större andel yngre, 15–24, menar att Sverige vunnit (65 %) jämfört med de äldre, 55+ (50 %). Även här får utbildningens längd ett kraftigt genomslag. Bland de lågutbildade, 15-, är det bara 26 % som tycker att Sverige vunnit på medlemskapet. Bland de högutbildade, 20+, är andelen 62 %.

II FÖRTROENDE OCH EU:s BETYDELSE

IIa Förtroendet för olika institutioner

- 8 av 10 svenskar litar på radion
- ena hälften av svenskarna litar på EU, den andra gör det inte
- dubbelt så många svenskar har en positiv bild av EU som en negativ
- män mer positiva till EU än kvinnor

Jag skulle vilja ställa en fråga om hur mycket du litar på vissa institutioner. Vill du för var och en av följande institutioner säga om du är benägen att lita på den eller inte.

Fig. 9a

Sverige

	Litar på	Litar ej på	Vet ej
Tidningarna	39 %	58 %	3 %
Radio	76 %	21 %	3 %
TV	64 %	32 %	4 %
Internet	35 %	50 %	15 %
Försvaret	51 %	40 %	9 %
Det svenska rättsväsendet	60 %	37 %	3 %
Politiska partier	32 %	64 %	4 %
Den svenska regeringen	55 %	41 %	4 %
Sveriges riksdag	63 %	34 %	3 %
Europeiska unionen	45 %	46 %	9 %
Regionala eller lokala myndigheter	64 %	30 %	6 %
Nato	39 %	40 %	21 %

Svenskarna har inget större förtroende för sina tidningar. Fyra av tio (39 %) litar på dem och sex av tio (58 %) gör det inte. Av alla medier är det radion som får störst förtroende. Nästan åtta av tio (76 %) svenskar litar på radion. Det är en mycket hög siffra och stabil från ena mätningen till den andra. Även för tv är förtroendet förhållandevis högt (64 %).

Att de politiska partierna hämnar lägst i förtroende, även jämfört med Nato, är förväntat. Snart sagt alla vet att de politiska partierna formulerar sina budskap så att de passar den egna agendan. Därför är det rationellt att medborgarna lyssnar på dem med viss skepsis.

När det gäller förtroendet för Europeiska unionen delar sig svenskarna i två lika stora lag. 45 % litar på och 46 % litar inte på EU. Men förtroendet samvarierar med den politiska vänster-högerskalan. Av dem som placerar sig till vänster på skalan litar var tredje (35 %) på EU, av dem i mitten är det drygt fyra av tio (44 %) och av dem till höger är det drygt sex av tio (62 %). Det är rätt stora skillnader, och förklaras nog delvis av att den svenska vänstern varit mer skeptisk till Sveriges medlemskap i EU. Men denna kritiska syn finns även hos den främlingsfientliga högern, främst företrädd av Sverigedemokraterna.

Fig. 9b

EU27

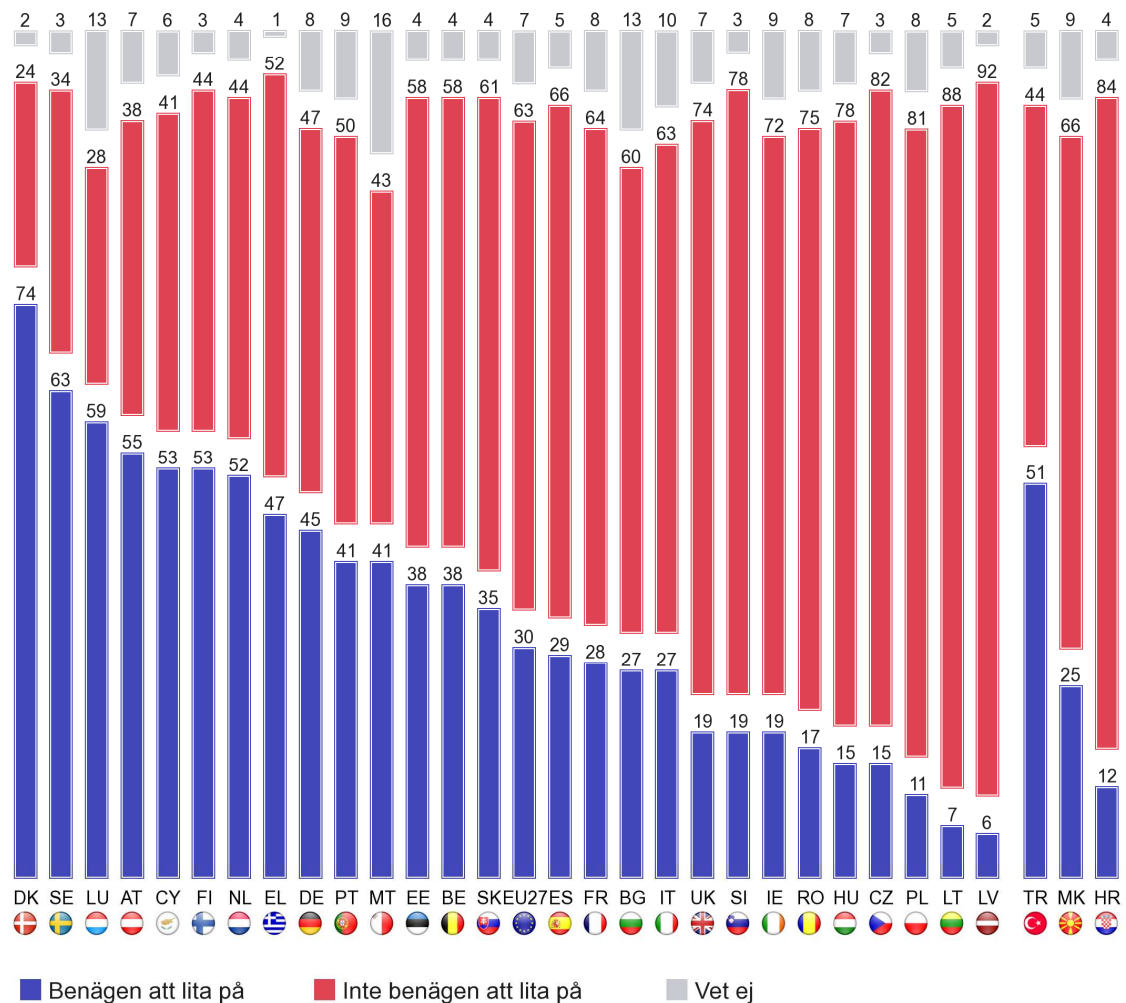
	Litar på	Litar ej på	Vet ej
Tidningarna	42 %	52 %	6 %
Radio	58 %	35 %	7 %
TV	49 %	46 %	5 %
Internet	37 %	41 %	22 %
Försvaret	64 %	26 %	10 %
Landets rättsväsende	43 %	51 %	6 %
Politiska partier	16 %	79 %	5 %
Landets regering	29 %	65 %	6 %
Landets parlament	30 %	63 %	7 %
Europeiska unionen	48 %	40 %	12 %
Regionala eller lokala myndigheter	50 %	43 %	7 %
Nato	48 %	33 %	19 %

Européerna har ett större förtroende för sitt lands försvar (64 %) än svenskarna (51 %). Det är måhända en återspegling av den turbulens som funnits runt det svenska försvaret sedan några år. Förtroendet har dessutom sjunkit sedan förra mätningen. EU-medborgarna har ungefär samma förtroende för EU (48 %) som svenskarna (45 %). Men de har genomgående lägre förtroende för sina egna politiska institutioner än svenskarna.

Fig. 9c

QA10.9. Jag skulle vilja ställa en fråga om hur mycket du litar på vissa institutioner. Vill du för var och en av följande institutioner säga om du är benägen att lita på den eller inte.

(LANDETS PARLAMENT)

Bland svenskarna litar drygt fem av tio (55 %) på regeringen, bland de tio senast anslutna länderna är det bara två av tio (21 %) som gör det. När det gäller parlamentet (riksdagen) litar sex av tio (63 %) svenskar på det men bara 15 % i de nya medlemsländerna. Förtroende på så låga nivåer signalerar att de rättsliga och politiska institutionerna fortfarande är rätt sårbara.

Framkallar Europeiska unionen generellt sett en mycket positiv, ganska positiv, neutral, ganska negativ eller mycket negativ bild för dig?

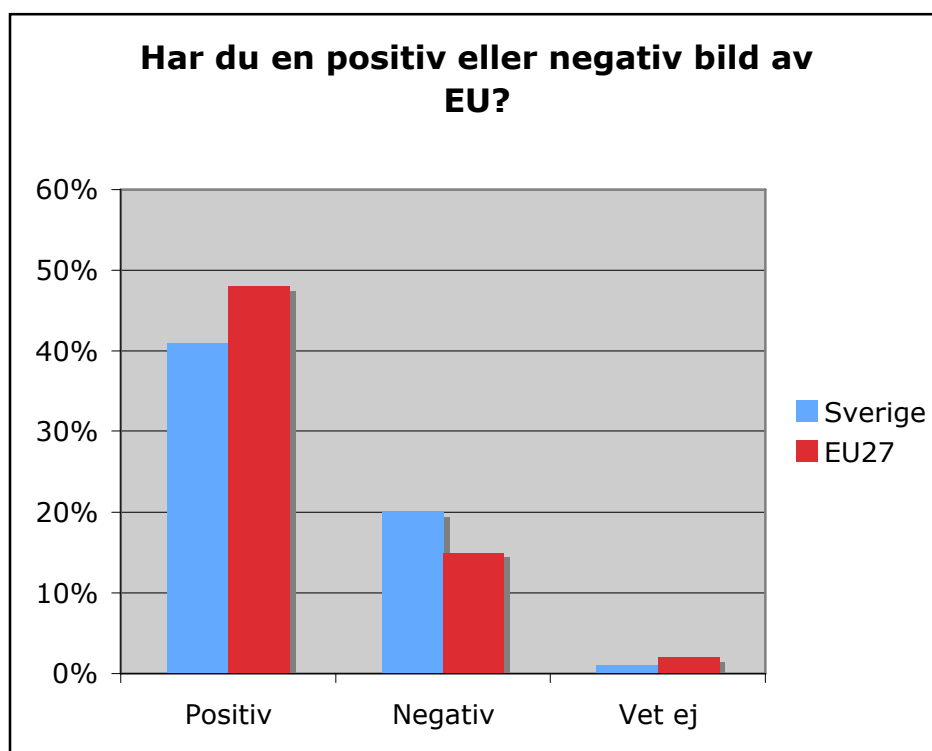
Fig. 10a

	Sverige	EU27
Mycket positiv	6 %	7 %
Ganska positiv	35 %	41 %
Neutral	38 %	35 %
Ganska negativ	17 %	12 %
Mycket negativ	3 %	3 %
Vet ej	1 %	2 %

Dubbelt så många svenskar har en positiv bild av EU som en negativ. De allra flesta på den positiva och negativa kanten är svala i sin uppfattning. De är ganska positiva eller ganska negativa. Det är få som har en stark uppfattning och är mycket positiva (6 %) eller mycket negativa (3 %). Det har inte skett några förändringar sedan förra mätningen.

Bland svenskarna är män betydligt mer positiva (47 %) än kvinnor (35 %). Bland övriga uropéer är den skillnaden betydligt mindre. Med stigande utbildning ökar andelen som har en positiv bild av EU. Och när man rör sig på den politiska vänster-högerskalan är skillnaderna mycket stora. Av dem till vänster är det 24 % som har en positiv bild av EU, av dem till höger är det 60 %.

Fig.10b

Fler européer är positiva och färre är negativa jämfört med svenskarna. Men skillnaderna är inte särskilt stora. Men Sverige har en bit kvar innan andelen med en positiv bild av EU når samma nivå som hos de ursprungliga sex medlemmarna (52 %).

Iib Europeiska unionens betydelse

- friheten att resa, studera och arbeta inom EU viktigast för svenskarna
- fler svenskar än européer associerar EU med byråkrati
- svenskarna litat på EU:s institutioner

Vad betyder Europeiska unionen för dig personligen?

Fig.11

	Sverige	EU
Fred	51 %	28 %
Ekonomiskt välstånd	20 %	18 %
Demokrati	33 %	26 %
Socialt skydd	9 %	11 %
Frihet att resa, studera och arbeta inom EU	68 %	46 %
Kulturell mångfald	27 %	22 %
Starkare röst i världen	39 %	25 %
Euron	26 %	37 %
Arbetslöshet	9 %	14 %
Byråkrati	39 %	20 %
Slöseri med pengar	33 %	21 %
Förlust av vår kulturella identitet	10 %	11 %
Ökad kriminalitet	19 %	14 %
Otillräcklig kontroll vid de yttre gränserna	20 %	14 %
Annat	1 %	1 %
Vet ej	1 %	4 %

EU:s betydelse för friheten att resa, studera och arbeta inom unionen rankas högst av svenskarna. 68 % ger den här frågan sin röst. Även européerna rankar dessa friheter högst (48 %) men inte alls lika påtagligt som svenskarna. Av någon anledning lockar detta svenskarna mer än nästan alla andra européer.

Fred kommer för svenskarnas del på en klar andraplats (51 %). Européerna associerar inte Europeiska unionen med fred i samma utsträckning (28 %). Däremot menar fler européer (37 %) än svenskar (26 %) att euron är betydelsebärande för EU. För européernas del rankas euron som tvåa, men den kommer först på åttonde plats för svenskarna. Det beror med stor sannolikhet på att Sverige står utanför eurozonen. För medlemmarna i zonen menar 45 % att euron är betydelsebärande för EU, för medlemmarna utanför zonen är det endast 24 %.

Betydligt fler svenskar än européer förbinder EU med byråkrati (39 % respektive 20 %) och slöseri med pengar (33 % respektive 21 %). Orsakerna till dessa skillnader har sannolikt med många olika faktorer att göra. Men i svenska medier har EU:s jordbrukspolitik sedan länge beskrivits med negativa förtecken. Och det är en inställning som delas av medierna och det politiska etablissemanget. Gissningsvis är det i första hand detta svenskarna har i åtanke.

Har du hört talas om ... ?

Fig. 12a

Sverige

	Ja	Nej	Vet ej
Europaparlamentet	97 %	3 %	0 %
Europeiska kommissionen	87 %	12 %	1 %
Europeiska unionens råd	55 %	42 %	3 %
Europeiska centralbanken	88 %	11 %	1 %

Fig. 12b

EU27

	Ja	Nej	Vet ej
Europaparlamentet	89 %	10 %	1 %
Europeiska kommissionen	79 %	19 %	2 %
Europeiska unionens råd	66 %	31 %	3 %
Europeiska centralbanken	76 %	22 %	2 %

Nästan alla svenskar (97 %) och de allra flesta européer (89 %) har hört talas om Europaparlamentet. Att det var val till Europaparlamentet i juni 2009 bidrar säkert till de höga siffrorna eftersom parlamentet fick omfattande exponering i medierna. I Sverige lyckades ett nytt parti, Piratpartiet, ta sig in i parlamentet och det fick också stor uppmärksamhet.

Förhållandevis få svenskar (55 %) har hört talas om Europeiska unionens råd. Européerna är mer bekanta med detta (66 %). Det är lite överraskande eftersom det svenska ordförandeskapet gett rådet rätt stor uppmärksamhet. Den förhållandevis låga kännedomen om rådet svenskarna visar tyder på att EU:s organisatoriska uppbyggnad är rätt svårfångad för många.

För vart och ett av följande europeiska organ vill jag att du säger om du är benägen att lita på det eller inte.

Fig. 13a

Sverige

	Litar på	Litar ej på	Vet ej
Europaparlamentet	57 %	30 %	13 %
Europeiska kommissionen	49 %	27 %	24 %
Europeiska unionens råd	35 %	23 %	42 %
Europeiska centralbanken	58 %	22 %	20 %

Fig. 13b

EU27	Litar på	Litar ej på	Vet ej
Europaparlamentet	50 %	33 %	17 %
Europeiska kommissionen	46 %	32 %	22 %
Europeiska unionens råd	41 %	31 %	28 %
Europeiska centralbanken	44 %	33 %	23 %

Svenskarna har, med undantag av Europeiska unionens råd, större förtroende för EU:s institutioner än européerna i allmänhet. Men då hör det till historien att fler svenskar litar på rådet (35 %) än inte (23 %). Skillnaden mellan dessa grupper är 12 procentenheter för svenskarnas del och 10 procentenheter för européernas del. Så bland dem som alls har en åsikt (och alltså inte svarar "Vet ej") är det proportionellt fler svenskar än européer som lita på rådet.

Svenskarna visar med andra ord en större tillit för EU:s institutioner än européerna. Troligen beror det på att svenskarna generellt har ett större förtroende för sina institutioner än européerna och att den tilliten så att säga spiller över på EU. Men spännvidden är stor i det här avseendet inom unionen.

IIC Euron och integrationen

- varannan svensk för euron, 4 av 10 emot
- bland svenskarna är 6 av 10 män men bara 4 av 10 kvinnor för euron
- EU ska ägna sig åt miljö och klimatförändringar enligt svenskarna
- svenskarna vet mer om EU än européerna i allmänhet

Vilken är din uppfattning om följande påståenden? Säg för vart och ett av dem om du är för eller emot?

Fig. 14a

Sverige	För	Emot	Vet ej
En europeisk monetär union med en enda valuta	52 %	44 %	4 %
Ytterligare utvidgning av EU under de kommande åren till andra länder	52 %	42 %	6 %
Att Europas uppbyggnad sker snabbare i en grupp länder än i de andra	46 %	44 %	10 %

Drygt varannan (52 %) svensk är för euron och den monetära unionen, och drygt fyra av tio (44 %) är emot. Den ökning som kunde noteras i förra mätningen kvarstår alltså, och man kan säga att det nu finns en stabil opinion för euron i Sverige. Men man ska nog inte dra för stora växlar på stabiliteten. Det är på inget sätt självklart att eurons förespråkare skulle vinna en andra folkomröstning.

I Sverige finns i motsats till i övriga Europa en stor skillnad mellan män och kvinnor i synen på euron. Drygt sex av tio (61 %) män är för euron men bara drygt fyra av tio (43 %) kvinnor. Varför dessa skillnader är så accentuerade i Sverige ger undersökningen inget besked om.

Fig. 14b

EU27

	För	Emot	Vet ej
En europeisk monetär union med en enda valuta	60 %	33 %	7 %
Ytterligare utvidgning av EU under de kommande åren till andra länder	46 %	43 %	11 %
Att Europas uppbyggnad sker snabbare i en grupp länder än i de andra	40 %	43 %	17 %

Européerna är mer positiva (60 %) än svenskarna (52 %) till den monetära unionen. Men fler svenskar (52 %) än européer (46 %) förespråkar en fortsatt utvidgning av EU. Det handlar emellertid inte på något område om särskilt stora skillnader mellan svenskarnas och övriga européers hållning. Sverige skiljer inte ut sig i någon nämnvärd utsträckning.

Den europeiska integrationen har fokuserat på olika områden de senaste åren. Vilka aspekter tycker du att EU:s institutioner ska lägga tonvikt på inom de närmaste åren för att stärka Europeiska unionens framtid?

Fig. 15

	Sverige	EU27
Den inre marknaden	12 %	13 %
Kulturpolitik	2 %	6 %
Utrikespolitik	10 %	12 %
Försvarspolitik	6 %	8 %
Migrationsfrågor	23 %	24 %
Utbildningspolitik	11 %	14 %
Miljöfrågor	52 %	21 %
Energifrågor	22 %	19 %
Solidaritet med fattigare regioner	21 %	18 %
Vetenskaplig forskning	8 %	11 %
Social- och hälsofrågor	23 %	26 %
Brottsbekämpning	29 %	24 %
Kampen mot klimatförändringarna	31 %	17 %
Ekonomiska frågor	26 %	33 %
Transport och energiinfrastruktur	9 %	8 %
Annat	0 %	1 %
Ingen av dessa	0 %	1 %
Vet ej	1 %	4 %

Får svenskarna bestämma så är det miljöfrågor EU ska fokusera på de närmaste åren. Miljön (52 %) och kampen mot klimatförändringarna (31 %) får flest röster. Européerna gör andra

prioriteringar. För deras del hamnar ekonomiska frågor (33 %) och social- och hälsofrågor (26 %) högst. Brottsbekämpning kommer på tredje plats (29 %) för svenskarnas del och på delad tredje (24 %) för övriga européer.

Miljöfrågor hamnar nästan alltid högt när svenskarna svarar. Men svaren som ges ska inte övertolkas. Att en del områden, som till exempel social- och hälsofrågor, inte får fler röster än migrationsfrågor av svenskarna beror knappast på att svenskarna anser att frågorna är lika viktiga. Sannolikt tycker svenskarna att det är myndigheter i det egna landet som ska sköta social- och hälsofrågor men att migrationen bäst tas om hand av EU.

För vart och ett av följande påståenden om Europeiska unionen vill jag att du talar om för mig om det är sant eller falskt.

Fig. 16a

Sverige

	Sant	Falskt	Vet ej
EU består för närvarande av tjugofem medlemsstater	43 %	40 %	17 %
Irländarna röstade "ja" i den andra folkomröstningen om Lissabonfördraget den 2:a oktober 2009	70 %	16 %	14 %
För närvarande har 12 medlemsstater euron som sin valuta	58 %	28 %	14 %
Schweiz är medlem i EU	19 %	74 %	7 %
Island är medlem i EU	27 %	67 %	6 %

I genomsnitt har svenskarna 52 % korrekta svar. Andelen korrekta svar ökar något med utbildningens längd men skillnaden är inte särskilt stor. Skillnaden i andel korrekta svar mellan kortaste utbildning (15-) och längsta (20+) är inte mer än 7 procentenheter. Utbildning tycks med andra ord inte betyda särskilt mycket för Europakunskaperna. I själva verket varierar inte dessa kunskaper särskilt mycket med olika bakgrundsfaktorer. Kunskaperna är ungefär desamma oavsett om individen placerar sig högt eller lågt socialt, till höger eller vänster i politiken, använder Internet varje dag eller aldrig, litar på eller misstror EU. Det finns mindre variationer men de är anmärkningsvärt små.

Fig. 16b

EU27

	Sant	Falskt	Vet ej
EU består för närvarande av tjugofem medlemsstater	44 %	30 %	26 %
Irländarna röstade "ja" i den andra folkomröstningen om Lissabonfördraget den 2:a oktober 2009	52 %	13 %	35 %
För närvarande har 12 medlemsstater euron som sin valuta	37 %	32 %	32 %
Schweiz är medlem i EU	18 %	64 %	18 %
Island är medlem i EU	24 %	46 %	30 %

Européernas kunskaper är lite sämre än svenskarnas. 42 % ger korrekta svar. Här varierar andelen korrekta svar tydligt med utbildningen längd. Av dem med kortast utbildning (15-) ger 36 % korrekta svar och av dem med längst (20+) är det 51 %.

Skillnaderna i Europakunskaper varierar kraftigt mellan EU-länderna. Den högsta andelen korrekta svar är 65 %, den lägsta 17 %.

Fig. 17

	Sverige	EU27
Minst ett rätt svar	90 %	79 %
1 korrekt svar	22 %	27 %
2 korrekta svar	36 %	30 %
3 korrekta svar	28 %	20 %
4 korrekta svar	7 %	6 %
Minst ett felaktigt svar	78 %	67 %
Minst ett Vet ej	31 %	52 %

Det krävs helt enkelt otur, och inte kunskaper, för att helt misslyckas i ett kunskapstest av det här slaget. Sannolikheten för den som chansar att få minst ett rätt är mycket stor. Är det bra eller dåligt att sju av hundra (7 %) hade 4 korrekta svar? Det beror inte enbart på hur höga krav man ställer utan också vilka krav. Enkelt kvantifierbara fakta om Europeiska unionen är en sak, en förståelse av hur unionen fungerar i Europas (och världens) politiska spänningsfält är en helt annan. Den senare typen av vetande är förstås mycket svårare att mäta – om det alls är möjligt.

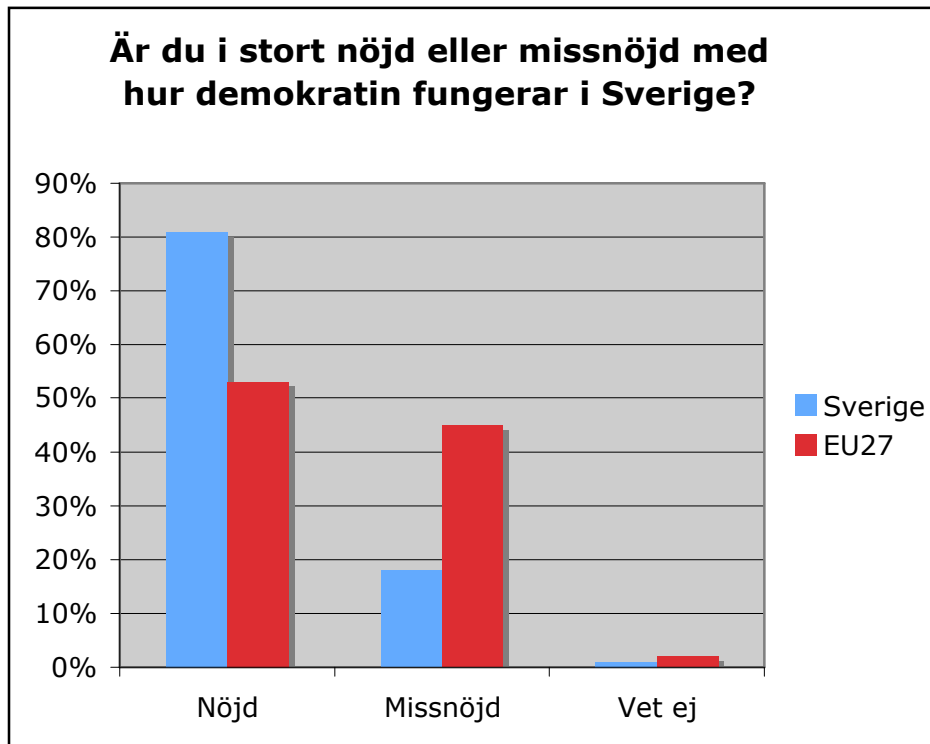
III DEMOKRATIN OCH EU:s UTVECKLING

IIIa Demokratin i Sverige och EU

- 8 av 10 svenskar nöjda med hur demokratin fungerar i Sverige
- 5 av 10 svenskar nöjda med demokratin i EU
- svenskar till höger mer nöjda med demokratin i EU än dem till vänster

Är du i stort, mycket nöjd, ganska nöjd, ganska missnöjd eller mycket missnöjd med hur demokratin fungerar i Sverige?

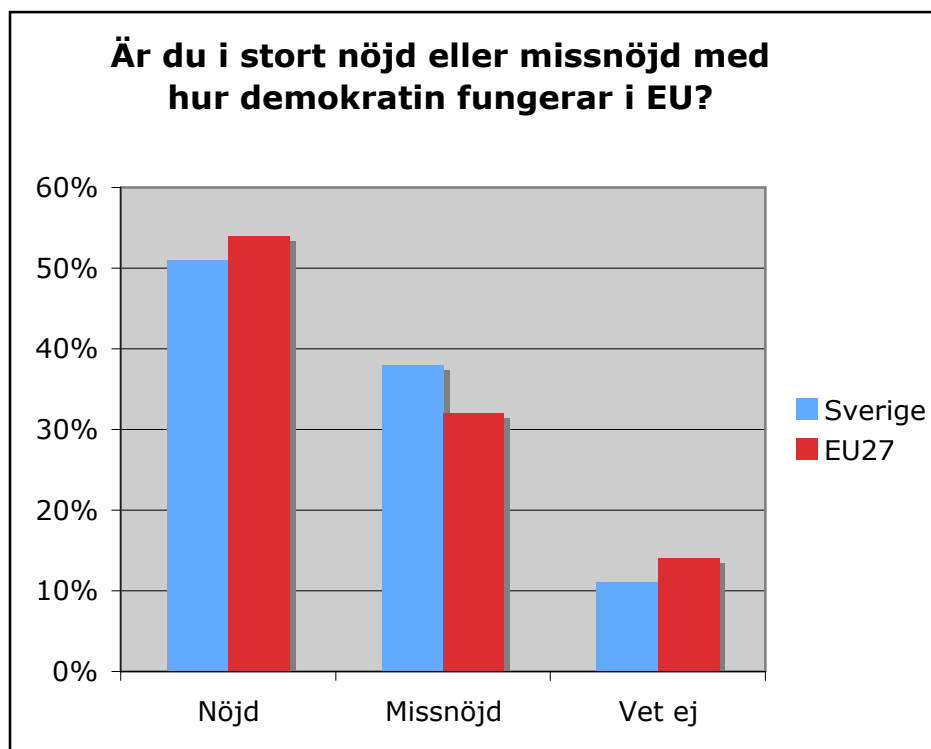
Fig. 18

Åtta av tio svenskar är nöjda med hur demokratin fungerar i Sverige. För européernas del är det drygt fem av tio. Det är en rätt stor skillnad och visar åter att svenskarna har ett jämförelsevis stort förtroende för sina institutioner. Det är bland de tolv senast tillkomna medlemsländerna i EU som missnöjet med det egna landets demokrati är som störst. Där är drygt sex av tio (63 %) missnöjda.

Och när det gäller demokratin i Europeiska unionen?

Fig. 19

En liten majoritet (51 %) av svenskarna är nöjda med demokratin i EU. Knappt fyra av tio (38 %) är missnöjda. Något fler européer i allmänhet är nöjda (54 %) och något färre missnöjda (32 %).

Av de svenskar som placerar sig till vänster på den politiska skalan är knappt fyra av tio (39 %) nöjda med demokratin i EU, av dem till höger är det drygt sex av tio (62 %). Det är en rätt stor skillnad och kan kanske förklaras av att det finns fler EU-skeptiker till vänster än till höger. Bland européerna finns inte alls samma skillnad mellan vänster och höger. Av dem till vänster är 52 % nöjda med demokratin i EU, av dem till höger 58 %. I Europa tycks inte synen på EU vara lika bestämd av vänster-högerskalan i politiken som den är i Sverige.

IIIb Europeiska unionens uppbyggnad

- hälften av svenskarna tycker att de förstår EU, hälften gör det inte
- i EU tas det hänsyn till Sveriges intressen menar 6 av 10 svenskar
- EU outhärligt för att möta globala utmaningar tycker 6 av 10 svenskar

Är du benägen att instämna eller inte instämna i följande påståenden?

Fig. 20a

Sverige

	Benägen att instämna	Ej benägen att instämna	Vet ej
Jag förstår hur EU fungerar	49 %	48 %	3 %
Det tas hänsyn till Sveriges intressen i EU	58 %	36 %	6 %

Fig. 20b

EU27

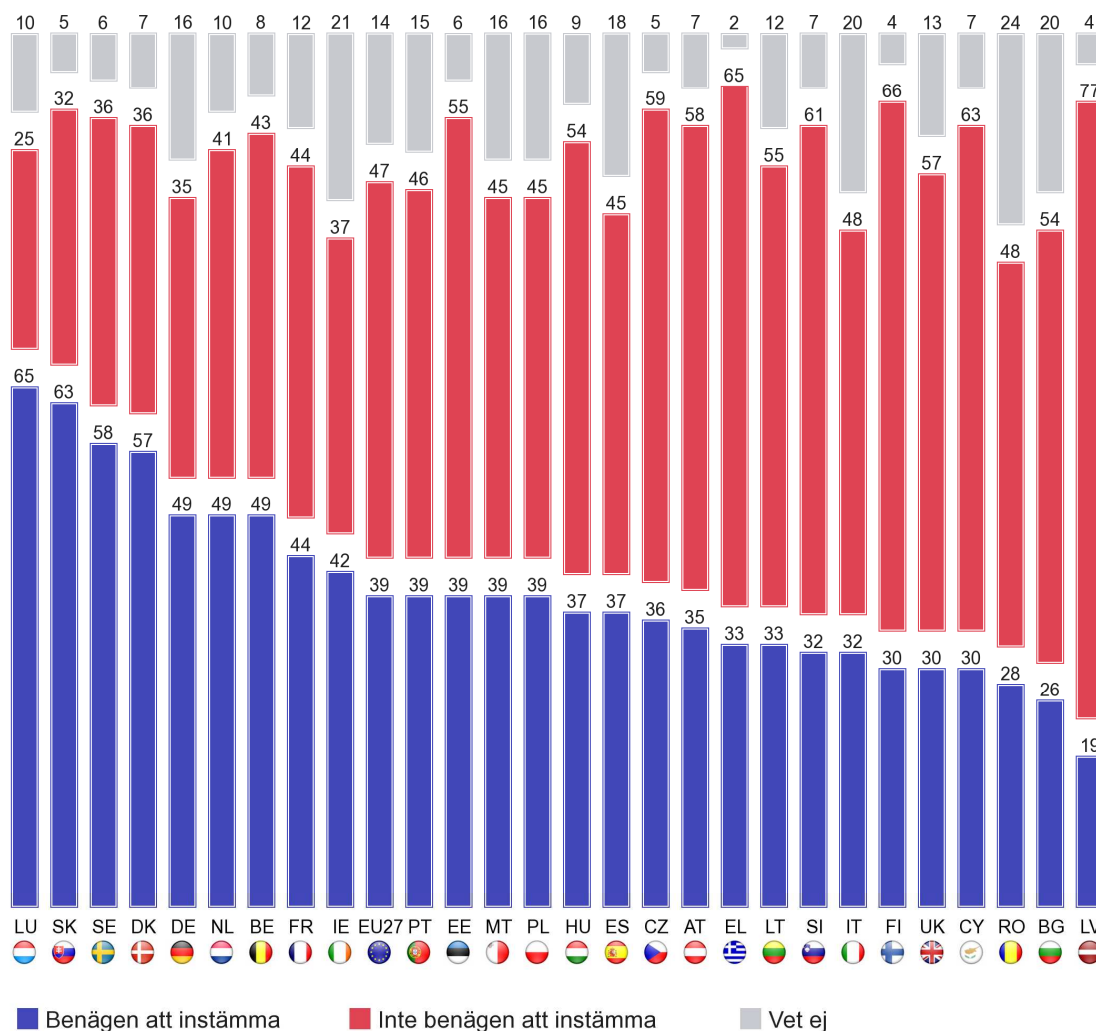
	Benägen att instämna	Ej benägen att instämna	Vet ej
Jag förstår hur EU fungerar	44 %	48 %	8 %
Det tas hänsyn till Sveriges intressen i EU	39 %	47 %	14 %

Hälften av svenskarna (49 %) tycker att de förstår hur EU fungerar, andra hälften (48 %) gör det inte. Fler män (57 %) än kvinnor (42 %) svarar att de förstår. Den andelen stiger också med utbildningens längd från 26 % av 15- som instämmer till 57 % av 20+. Någon större skillnad mellan svenskarna och övriga européer i det här avseendet finns inte.

Fig. 20c

QA19.2. Är du benägen att instämma eller inte instämma i följande påståenden?

Det tas hänsyn till (LANDETS) intressen i EU

En rätt stor majoritet av svenskarna (58 %) anser att det tas hänsyn till Sveriges intressen i EU. Färre européer (39 %) har den uppfattningen. Det är bara i Luxemburg (65 %) och Slovakien (63 %) där andelen som instämmer är större än i Sverige.

Kan du tala om för mig om du instämmer i eller tar avstånd från följande påståenden om Europabygget?

Fig. 21a

Sverige

	Instämmer	Tar avstånd	Vet ej
EU har vuxit för snabbt	51 %	44 %	5 %
Det som förenar medborgare i olika länder är viktigare än det som skiljer dem åt	86 %	11 %	3 %
Just nu saknar EU idéer och projekt	23 %	61 %	16 %
EU är outhärligt för att möta de globala utmaningarna (klimatförändring, terrorism)	59 %	37 %	4 %

Fler svenskar instämmer i att EU vuxit för snabbt (51 %) än de som tar avstånd (44 %). Här spelar åldern en stor roll. Av de mellan 15 och 24 instämmer 33 % i att EU vuxit för snabbt. Sedan stiger andelen och når 62 % för 55+. Varför den här skillnaden är så stor har ingen given förklaring.

Sex av tio (59 %) svenskar uppfattar EU som outhärligt för att möta globala utmaningar. Med detta instämmer 65 % av 55+ men 54 % i åldern 15–24.

Fig. 21b

EU27

	Instämmer	Tar avstånd	Vet ej
EU har vuxit för snabbt	61 %	29 %	10 %
Det som förenar medborgare i olika länder är viktigare än det som skiljer dem åt	75 %	16 %	9 %
Just nu saknar EU idéer och projekt	46 %	36 %	18 %
EU är outhärligt för att möta de globala utmaningarna (klimatförändring, terrorism)	75 %	16 %	9 %

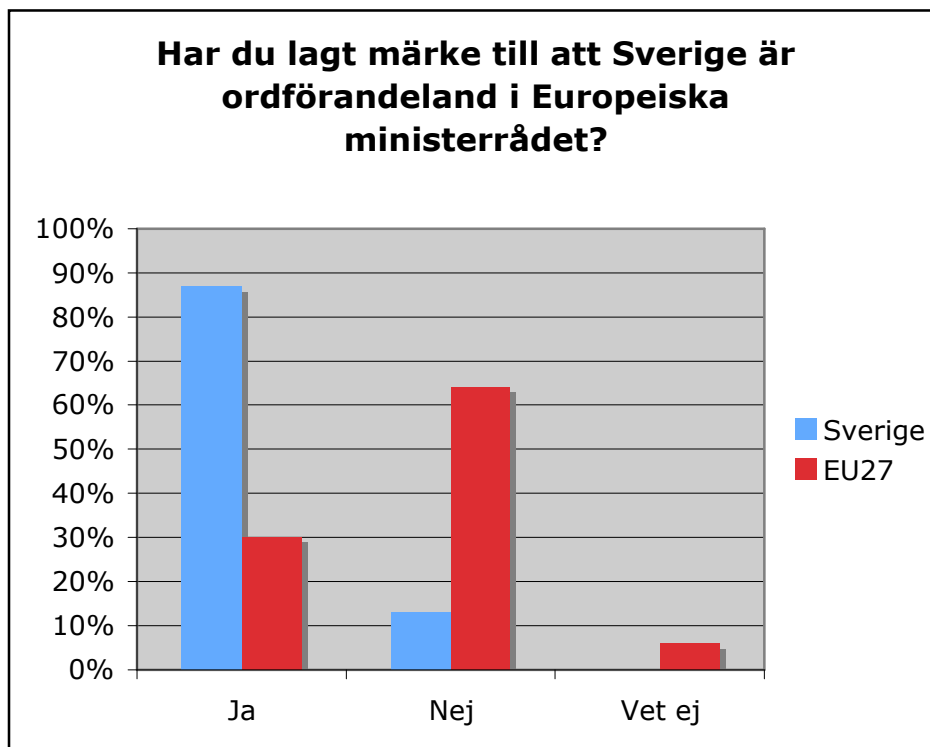
Betydligt fler européer (46 %) än svenskar (23 %) anser att EU just nu saknar idéer och projekt. Inget annat EU-land, med undantag för Belgien (15 %), har en så låg andel instämmanden som Sverige. Kanske beror det på att Sverige för närvarande är ordförande i ministerrådet och att svenska medier ger regeringens olika initiativ stort utrymme.

IIIc Det svenska ordförandeskapet och synen på EU:s framtid

- 9 av 10 svenskar känner till att Sverige är ordförandeland
- 3 av 4 svenskar tycker att Sveriges ordförandeskap är viktigt
- 3 av 4 svenskar optimistiska om EU:s framtid

I Europeiska unionen turas medlemsstaterna om att inneha ordförandeskapet i Europeiska ministerrådet sex månader i taget. För närvarande är Sverige ordförandeland. Har du på senaste tid läst, hört eller sett något om Sveriges ordförandeskap i tidningar, på radio, på tv eller på Internet?

Fig. 22

Nästan nio av tio (87 %) svenskar har uppfattat att Sverige är ordförandeland. Något annat vore nästan märkligt med tanke på den uppmärksamhet frågan fått i medierna. Men bland européerna i allmänhet är det bara tre av tio (30 %) som hört talas om Sveriges ordförandeskap. Slutsatsen är tämligen given. Medier runt om i Europa är måttligt intresserade av frågan – utom när det egna landet är ordförande. När nu Lissabonfördraget ratificerats och EU får en permanent ordförande torde det roterande ordförandeskapet få ännu mindre uppmärksamhet.

Oavsett om du hört talas om det eller inte, tycker du att det är viktigt eller inte att Sverige är ordförande i Europeiska unionens ministerråd vid denna tidpunkt? Skulle du säga att det är ...?

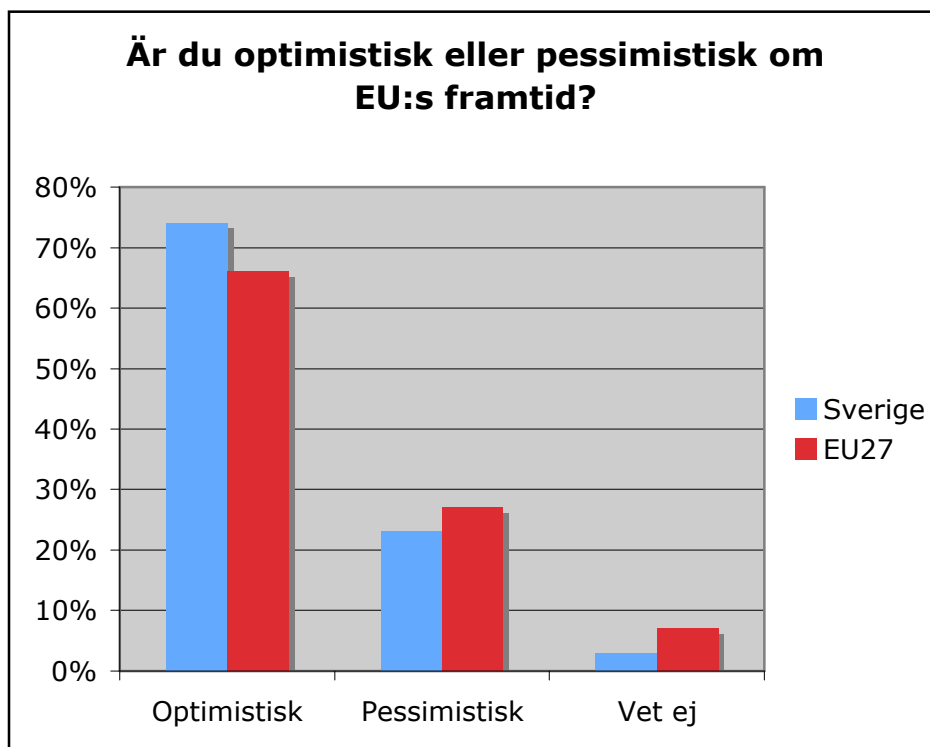
Fig. 23
Sverige

Mycket viktigt	32 %
Viktigt	43 %
Inte särskilt viktigt	17 %
Inte alls viktigt	5 %
Vet ej	3 %

En av tre svenskar (32 %) tycker att det är mycket viktigt att Sverige är ordförande i Europeiska unionens ministerråd och tre fjärdedelar (75 %) tycker att det är viktigt. Bland svenskar till vänster är andelen som anser att det är viktigt (67 %) lägre än bland svenskar till höger (82 %). Det är ingen stor skillnad med tanke på att Sverige har en borgerlig regering. Många till vänster uppfattar ordförandeskapet som viktigt oavsett politisk färg på regeringen.

Skulle du säga att du är mycket optimistisk, ganska optimistisk, ganska pessimistisk eller mycket pessimistisk över Europeiska unionens framtid?

Fig. 24

Det är många fler svenskar (74 %) och européer (66 %) som är optimistiska snarare än pessimistiska om EU:s framtid. De dystra är en rätt liten minoritet. Bland svenskar som bor i glesbygd är andelen optimistiska (65 %) betydligt lägre än bland dem som bor i storstad (82 %). Det här kan bero på att misstron mot EU varit – och är – mer utbredd i glesbygd än i storstäder.

IV EU OCH DEN EKONOMISKA KRISEN

IVa Globaliseringen och krisens utmaningar

- svenskarna är tryggare med globaliseringen än övriga européer
- svenskarna tror mer på den europeiska ekonomin än européerna
- miljöskyddet är den viktigaste globala utmaningen för svenskarna

Vilket av följande två påståenden är det är närmast din åsikt när det gäller globaliseringen?

Fig. 25

	Sverige	EU27
Globaliseringen utgör en bra möjlighet för svenska företag tack vare att nya marknader öppnas	64 %	43 %
Globaliseringen utgör ett hot mot anställningar och företag i Sverige	28 %	42 %
Vet ej	8 %	15 %

Betydligt fler svenskar än européer är trygga med globaliseringen. Fler än sex av tio (64 %) tror att globaliseringen ger företagen goda möjligheter, men bara drygt fyra av tio (43 %) européer tror det. Knappt tre av tio (28 %) svenskar ser hot mot anställningar och företag men det gör drygt fyra av tio (42 %) européer.

I ett flertal EU-länder upplevs globaliseringen som ett problem av många invånare men ingenstans så starkt som i Frankrike. Där är det bara 23 % som tycker att globaliseringen öppnar nya marknader för företagen och 70 % som ser ett hot mot anställningar och företag. Så stora skillnader i opinionen mellan olika länder i för EU centrala frågor borgar för en del politiska friktioner. Men det här är ju ingen nyhet och EU har hanterat dessa spänningar under lång tid utan överdrivet stora problem.

Skulle du säga att den europeiska ekonomin fungerar bättre, sämre eller lika bra som den ... ekonomin?

Fig. 26a

Sverige	Bättre	Sämre	Lika bra	Vet ej
Amerikanska	66 %	10 %	16 %	8 %
Japanska	31 %	30 %	17 %	22 %
Kinesiska	30 %	40 %	10 %	20 %
Indiska	46 %	21 %	10 %	23 %
Ryska	66 %	11 %	7 %	16 %
Brasilianska	52 %	10 %	10 %	28 %

Fig. 26b

EU27	Bättre	Sämre	Lika bra	Vet ej
Amerikanska	30 %	32 %	27 %	11 %
Japanska	24 %	41 %	17 %	18 %
Kinesiska	27 %	43 %	13 %	17 %
Indiska	43 %	23 %	12 %	22 %
Ryska	47 %	19 %	13 %	21 %
Brasilianska	46 %	16 %	11 %	27 %

Nästan sju av tio (66 %) svenskar men bara tre av tio européer (30 %) menar att den europeiska ekonomin fungerar bättre än den amerikanska. Det är en mycket stor skillnad. Svenskarna jämför i det här avseendet den amerikanska ekonomin med den ryska. Det är inte lätt att förstå eller förklara den här skillnaden.

Svenskarna anser genomgående, jämfört med européerna, att den europeiska ekonomin fungerar bättre än andra ekonomier. För svenskarnas del är det bara när det gäller den kinesiska ekonomin som fler anser att den europeiska ekonomin fungerar sämre (40 %) än bättre (30 %). För européerna del är det fler som anser att den europeiska ekonomin fungerar sämre jämfört med bättre än den amerikanska (32 % jämfört med 30 %), japanska (41 % jämfört med 24 %) och kinesiska (43 % jämfört med 27 %).

Vilka av två följande punkter bör samhället betona för att hantera viktiga globala utmaningar?

Fig. 27

	Sverige	EU27
Skydda miljön	66 %	37 %
Social jämlikhet och solidaritet	52 %	45 %
Frihandel/marknads-ekonomi	30 %	32 %
Kulturell mångfald och öppenhet mot andra	21 %	16 %
Utveckling och innovation	23 %	33 %
Traditioner	3 %	10 %
Annat	0 %	1 %
Ingen	0 %	1 %
Vet ej	1 %	4 %

För svenskarnas del är den viktigaste globala utmaningen som samhället möter miljöskyddet. Nästan sju av tio (66 %) har den uppfattningen. Européerna är mindre angelägna om miljön. Knappt fyra av tio (37 %) väljer den som en viktig global utmaning för samhället.

Fler européer (33 %) än svenskar (23 %) menar att utveckling och innovation bör betonas av samhället för att möta viktiga globala utmaningar.

IVb Euron och krisen

- svenskarna tror att G20-länderna bäst hanterar krisen
- fler än 6 av 10 svenskar tror inte att euron skyddat mot krisen
- européerna delade i sin tro på euron som krisskydd

Enligt din åsikt, vilken av följande aktörer är bäst lämpad att effektivt hantera återverkningarna av den ekonomiska och finansiella krisen?

Fig. 28

	Sverige	EU27
Landets regering	25 %	19 %
EU	15 %	22 %
USA	9 %	12 %
G20-länderna	28 %	18 %
IMF	9 %	11 %
Annat	1 %	1 %
Ingen	2 %	5 %
Vet ej	11 %	12 %

Något fler européer tror (22 %) på att EU är bäst på att hantera den ekonomiska krisens återverkningar jämfört med svenskarna (15 %). Intressant nog menar fler svenskar att G20-länderna (28 %) är mer lämpad för hanteringen än den svenska regeringen. Det beror troligen på att svenskarna uppfattar krisen som tydligt global och att den därför kräver globalt samordnade åtgärder – något som ligger bortom mindre länders förmåga att åstadkomma.

Säg mig om du instämmer helt och hållet, är benägen att instämna, inte är benägen att instämna eller tar helt avstånd från följande påstående: Sverige hade varit bättre skyddat mot den nuvarande ekonomiska och finansiella krisen om vi hade infört den gemensamma europeiska valutan, euron.

Fig. 29a

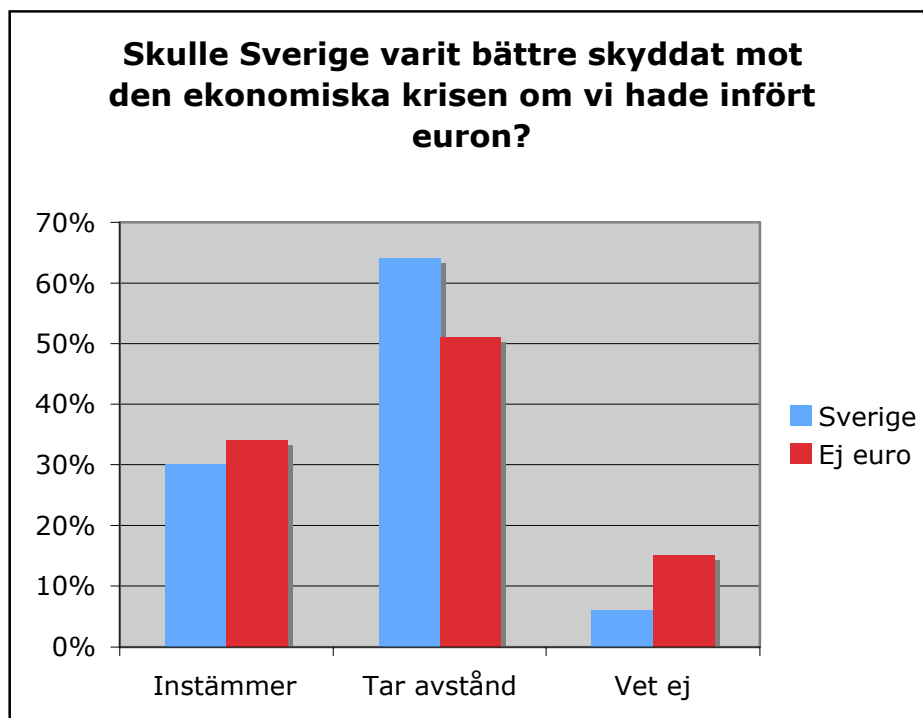

Fig. 29b

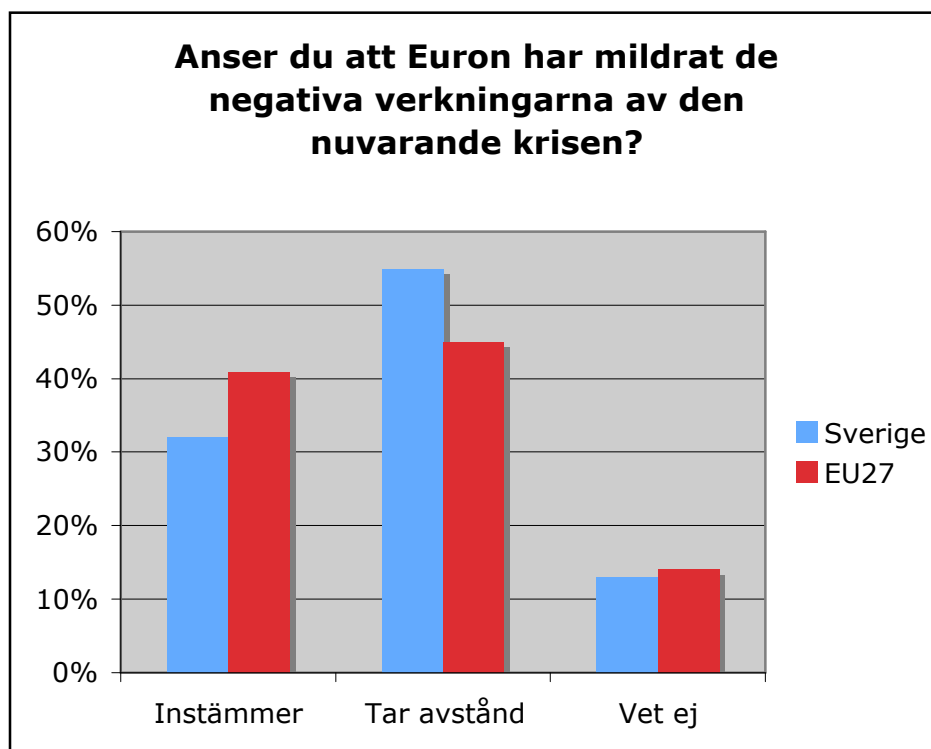
	Sverige	Ej euro
Instämmer helt	13 %	9 %
Instämmer delvis	17 %	25 %
Tar delvis avstånd	30 %	28 %
Tar helt avstånd	34 %	23 %
Vet ej	6 %	15 %

Svenskarna tror inte att euron fungerat som ett skydd mot krisen. Tre av tio (30 %) tror att euron hjälpt, men drygt sex av tio (64 %) tar avstånd från idén. Normalt brukar de som svarar ”delvis” och ”ganska” vara betydligt fler jämfört med dem som ger kategoriska svar. Men i det här sammanhanget är mönstret ett annat. 34 % tar helt avstånd och 30 % tar delvis avstånd. Det finns således en tyngd i svenskarnas avståndstagande från euron som ett krisskydd. Den politiska vänsterns avståndstagande är betydligt större (75 %) än högerens (56 %). I båda grupperna finns tydliga majoriteter som inte tror på euron som ett krisskydd.

Inte heller européerna utanför eurozonen tror på eurons skyddande effekter. Men där är övervikten för dem som tar avstånd mindre (51 %) än i Sverige (64 %).

Säg mig om du instämmer helt och hållet, är benägen att instämma, inte är benägen att instämma eller tar helt avstånd från följande påstående: Generellt sett har Euron mildrat de negativa effekterna av den nuvarande ekonomiska och finansiella krisen?

Fig. 30

Vare sig svenskarna eller européerna ändrar nämnvärt uppfattning när steget tas från det kontrafaktiska (förra frågan) till det faktiska. I eurozonen har de som instämmer (46 %) en liten övervikt jämfört med dem som tar avstånd (44 %). Bland européerna i allmänhet råder det motsatta förhållandet.

IVc EU:s åtgärder och prioriteringar mot den ekonomiska krisen

- svenskarna för starkare samordning inom EU av den finansiella politiken
- utbildning recept för bättre europeisk ekonomi menar alla i EU
- utbildning och forskning bästa krishjälp till enskilda menar alla i EU
- europeisk tillsyn av finansmarknader bästa reform enligt svenskarna

Vissa åtgärder för att bekämpa den nuvarande ekonomiska och finansiella krisen diskuteras just nu i EU-institutionerna. Kan du för var och en av följande åtgärder säga om du tror att de skulle vara verkningsfulla eller verkningslösa för att bekämpa krisen?

Fig.31a

Sverige

	Effektivt	Ej effektivt	Vet ej
Att EU spelar en mer framträdande roll internationellt när det gäller regleringen av finansiella tjänster	64 %	24 %	12 %
Att EU bedriver övervakning och tillsyn av de största internationella finansiella koncernernas verksamhet	61 %	30 %	9 %
En starkare samordning av den ekonomiska och finansiella politiken mellan alla EU:s medlemsstater	70 %	22 %	8 %
Att EU bedriver tillsyn när offentliga medel används för att undsätta finansiella institutioner	60 %	29 %	11 %

Fig. 31b

EU27

	Effektivt	Ej effektivt	Vet ej
Att EU spelar en mer framträdande roll internationellt när det gäller regleringen av finansiella tjänster	67 %	19 %	14 %
Att EU bedriver övervakning och tillsyn av de största internationella finansiella koncernernas verksamhet	68 %	19 %	13 %
En starkare samordning av den ekonomiska och finansiella politiken mellan alla EU:s medlemsstater	73 %	15 %	12 %
Att EU bedriver tillsyn när offentliga medel används för att undsätta finansiella institutioner	69 %	19 %	12 %

Svenskarna och européerna i allmänhet har ungefär samma uppfattning när det gäller vilka åtgärder de tror har effekt för att bekämpa krisen. Det som betonas mest är en starkare samordning av den ekonomiska och finansiella politiken mellan alla EU:s medlemsstater. Svenskarnas entusiasm är här lite överraskande. Åtgärden skulle innebära att länderna samordnade sin finansiella politik, till exempel skatter, och det brukar svenskarna värja sig emot. Men det kan finnas andra tolkningar av vad stark samordning kan innebära i det här sammanhanget.

Vilka av följande förslag skulle du prioritera för att få den europeiska ekonomin att fungera bättre?

Fig. 32

	Sverige	EU27
Utökad antal arbetstimmar	5 %	7 %
Förbättrad utbildning och yrkesutbildning	55 %	52 %
Investeringar i forskning och innovation	48 %	40 %
Underlätta företags tillgång till kredit	19 %	27 %
Främja nyföretagande	47 %	34 %
Effektivare energi- Användning	23 %	25 %
Investeringar i infra- struktur och transporter	31 %	21 %
Investera i utvecklingen av miljövänliga produkter eller tjänster	21 %	23 %
Annat	2 %	1 %
Vet ej	3 %	5 %

Såväl européer som svenskar tror mest på förbättrad utbildning och yrkesutbildning och investeringar i forskning och innovation som åtgärder för att få den europeiska ekonomin att fungera bättre. För svenskarnas del kommer förslaget att främja nyföretagande (47 %) på en stark tredje plats. Det gör det även för européerna men inte med lika stor andel (34 %).

Svenskarna har, trots sitt starka miljöengagemang, ingen starkare tro på att investeringar i utvecklingen av miljövänliga produkter eller tjänster skulle bidra till att få den europeiska ekonomin att fungera bättre. Förslaget kommer först på sjätte plats. Förslaget att utöka antalet arbetade timmar hamnar på en tydlig sista plats. Även om det skulle bidra till att förbättra den europeiska ekonomin så är det ingenting vare sig svenskarna eller européerna uppskattar. Med tanke på de demografiska utmaningarna, och att européer arbetar färre timmar än folk på andra håll i världen, till exempel Kina och USA, så kan man ana en politisk utmaning i svaret.

Utav följande åtgärder, vilka två tycker du att EU borde prioritera för att hjälpa människor övervinna effekterna av den finansiella och ekonomiska krisen?

Fig. 33

	Sverige	EU27
Investeringar i utbildning, yrkesutbildning, forskning	56 %	28 %
Investeringar i infra- struktur	19 %	14 %
Investeringar i energi- och miljö	21 %	17 %
Stöd till stora företag, industrin	10 %	12 %
Stöd till små och medel- stora företag	38 %	37 %

Garantier för tillhållande av sjukvård	13 %	17 %
Stöd till pensionärer	5 %	13 %
Stöd till arbetslösa	19 %	24 %
Stöd till de fattigaste	14 %	22 %
Annat	0 %	1 %
Ingen	0 %	1 %
Vet ej	1 %	3 %

När det gäller att hjälpa människor övervinna de problem krisen skapar har svenskarna en stark tro på utbildning, yrkesutbildning och forskning. Den åtgärden kommer på en tydlig första plats (56 %). Bara hälften så många européer väljer det förslaget (28 %). Däremot tror både svenskar (38 %) och européer (37 %) på stöd till små och medelstora företag. Stöd till stora företag är mycket mindre populärt. Ändå är det främst krisande storföretag som fått medial uppmärksamhet och politisk hjälp.

Från följande lista av åtgärder, vilken borde prioriteras när det gäller att reformera det finansiella systemet i Europeiska unionen?

Fig. 34

	Sverige	EU27
Transparens i fråga om fördelar, kostnader och risker på finansmarknader	18 %	26 %
Ansvarighet hos finanschefer, inklusive bonusar	20 %	24 %
Statliga garantier för insättningar som görs av individer	7 %	13 %
Starkare europeiskt system för tillsyn av finansmarknader och finansinstitut	44 %	26 %
Annat	0 %	1 %
Ingen	0 %	1 %
Vet ej	11 %	9 %

De finansiella systemen har fått mycket stor uppmärksamhet det senaste året. Det beror naturligtvis på att krisen hade sitt ursprung i missbedömningar gjorda i banker, finansiella institut, ratinginstitut, övervakande institutioner och riksbanker.

Den reform svenskarna främst vill se för att reformera det finansiella systemet är ett starkare system för tillsyn. Drygt fyra av tio (44 %) prioriterar den åtgärden. Mindre än hälften så många, två av tio, tror att tydligare ansvar för finanschefer och bonusar är den bästa reformen. Med tanke på att bonusar fått en enorm medial uppmärksamhet är svenskarnas prioriteringar intressanta. Lite tillspetsat kan man kanske säga att kvällstidningsperspektivet på den finansiella krisen inte fått det stora genomslag man kunde förvänta.

Européerna har inte samma starka tro på tillsyn (26 %) som svenskarna (44 %). Det har säkert många förklaringar. Men en kan vara att svenskarnas starkare tillit till institutioner gör att de förväntar sig en effektivare tillsyn än vad européerna i allmänhet gör.

V VÄRDEN, BESLUTSNIVÅER OCH PRIORITERINGAR

IVa Hur olika samhällsföreteelser värderas

- nästan alla svenskar gillar företag, trygghet och flexibilitet
- för svenskarna är trygghet och flexibilitet förenliga storheter
- fler européer än svenskar gillar protektionism

Kan du för vart och ett av följande företeelser säga om du kommer att tänka på något mycket positivt, ganska positivt, ganska negativt eller mycket negativt.

Fig. 35a

Sverige

	Positivt	Negativ	Vet ej
Företag	96 %	2 %	2 %
Välfärdsstat	87 %	10 %	3 %
Konkurrenskraft	90 %	7 %	3 %
Frihandel	86 %	10 %	4 %
Protektionism	26 %	54 %	20 %
Globalisering	80 %	16 %	4 %
Liberalisering	71 %	20 %	9 %
Fackförening	74 %	23 %	3 %
Reformer	79 %	15 %	6 %
Offentlig förvaltning	65 %	30 %	5 %
Flexibilitet	95 %	4 %	1 %
Konkurrens	89 %	10 %	1 %
Trygghet	96 %	4 %	0 %
Solidaritet	94 %	5 %	1 %

Nästan alla svenskar är positiva till företag (96 %), trygghet (96 %) och flexibilitet (95 %). Företag är den mest positiva företeelsen för svenskarna eftersom andelen negativa (2 %) är ännu mindre än när det gäller trygghet (4 %) och flexibilitet (4 %). Nu säger det här kanske inte särskilt mycket eftersom åtta av tio svenskar eller fler är positiva till välfärdsstaten (87 %), konkurrenskraft (90 %), frihandel (86 %), globalisering (80 %), konkurrens (89 %) och solidaritet (94 %). Det enda fråga fler har en negativ (54 %) än en positiv (26 %) inställning till är protektionism.

Fig. 35b

EU27

	Positivt	Negativ	Vet ej
Företag	78 %	15 %	7 %
Välfärdsstat	71 %	22 %	7 %
Konkurrenskraft	77 %	17 %	6 %
Frihandel	77 %	17 %	6 %
Protektionism	38 %	45 %	17 %
Globalisering	52 %	37 %	11 %
Liberalisering	60 %	27 %	13 %
Fackförening	63 %	30 %	7 %
Reformer	70 %	22 %	8 %
Offentlig förvaltning	53 %	41 %	6 %
Flexibilitet	77 %	16 %	7 %
Konkurrens	77 %	18 %	5 %

Trygghet	83 %	14 %	3 %
Solidaritet	84 %	12 %	4 %

Européerna är genomgående mindre positiva än svenskarna med undantag för protektionism. Den gillas av 38 % jämfört med 26 % av svenskarna. Men bland européerna är det fortfarande en stor övervikt (54 %) för dem som är negativa till protektionism. I båda grupperna är färre negativa till frihandel än positiva till protektionism. Bland européerna i allmänhet är 38 % positiva till protektionism men bara 17 % negativa till frihandel. Européerna i allmänhet, men i synnerhet svenskarna, uppfattar trygghet och flexibilitet som helt förenliga storheter.

Vb Grundläggande värden

- staten blandar sig i våra liv för mycket tycker 6 av 10 svenskar
- miljön bör gå före tillväxten menar svenskarna
- svenskarna drömmer om ett mindre materialistiskt liv
- mänskliga rättigheter, fred och demokrati viktigast för svenskarna
- EU betyder fred, demokrati och mänskliga rättigheter för svenskarna

I vilken utsträckning instämmer du eller tar avstånd från vart och ett av följande påståenden?

Fig. 36a

Sverige

	Instämmer	Tar avstånd	Vet ej
Staten blandar sig i våra liv för mycket	60 %	39 %	1 %
Sverige måste prioritera ekonomisk tillväxt även om det påverkar miljön	39 %	60 %	2 %
Sverige borde prioritera värnandet av miljön även om det påverkar den ekonomiska tillväxten	84 %	15 %	1 %
Fri konkurrens är den bästa garantin för ekonomiskt välstånd	67 %	29 %	4 %

Fig. 36b

EU27

	Instämmer	Tar avstånd	Vet ej
Staten blandar sig i våra liv för mycket	61 %	35 %	4 %
Landet måste prioritera ekonomisk tillväxt även om det påverkar miljön	47 %	48 %	5 %
Landet borde prioritera värnandet av miljön även om det påverkar den ekonomiska tillväxten	70 %	24 %	6 %
Fri konkurrens är den bästa garantin för ekonomiskt välstånd	66 %	24 %	10 %

Sex av tio svenskar (60 %) och européer (61 %) tycker att staten blandar sig i våra liv för mycket. För svenskarna, men inte för européerna, ökar andelen som instämmer i detta från 51 % för gruppen 15–24 år till 70 % för 55+. Varför åldern inte har någon betydelse för européernas syn på staten men en rätt stor sådan för svenskarna är en intressant fråga men omöjlig att besvara här. Det är en mindre andel svenskar till vänster (46 %) som instämmer i att staten blandar sig i våra liv för mycket jämfört med till höger (69 %). Någon sådan

skillnad finns inte bland européerna i allmänhet. Färre svenskar (39 %) än européer (47 %) menar att ekonomisk tillväxt bör gå före miljön. Å andra sidan menar fler svenskar (84 %) än européer (70 %) att miljön bör gå före tillväxten.

Om följande förändringar av vårt levnadssätt skulle ske inom en nära framtid, tycker du då att det skulle vara bra, dåligt eller varken bra eller dåligt?

Fig. 37a

Sverige

	Bra	Dåligt	Varken eller	Vet ej
Mindre vikt vid pengar och materiella ägodelar	68 %	9 %	20 %	3 %
Större vikt vid teknik-utveckling	68 %	11 %	19 %	2 %

Svenskarna tycks drömma om ett liv där mindre vikt läggs vid pengar och materiella ägodelar. Nästan sju av tio (68 %) tycker att det är en bra idé och bara knappt en av tio (9 %) menar att det är dåligt. Riktigt vad den här drömmen gestaltar är det inte så lätt att identifiera. Men rimligen handlar det om att dra ner på konsumtionen; ingen ny platt-tv, inget nytt kök eller badrum, ingen ny och större bostad, färre eller inga utlandsresor, klädköp bara när de är nödvändiga, osv. Känner sig svenskarna så tvingade att konsumera att det krävs en större samhällsförändring för att de ska dra ner på sin konsumtion? Annars står det ju de flesta fritt att göra det när som helst. Men drömmen är kanske en symbol för ett annat liv i största allmänhet – och ter sig, som många drömmar av det här slaget, ljus så länge den inte infrias.

Fig. 37b

EU27

	Bra	Dåligt	Varken eller	Vet ej
Mindre vikt vid pengar och materiella ägodelar	56 %	14 %	25 %	5 %
Större vikt vid teknik-utveckling	70 %	9 %	17 %	4 %

Såväl svenskar (68 %) som européer (70 %) tycker det vore bra om vårt levnadssätt förändrades så att större vikt lades vid teknikutveckling. Den här förändringen är männen något mer förtjusta i än kvinnorna och skillnaden i Sverige är större än i Europa.

Vilka tre alternativ på den här listan värderar du personligen högst?

Fig. 38

	Sverige	EU27
Rättsstatsprincipen	14 %	20 %
Respekt för mänskligt liv	37 %	44 %
Mänskliga rättigheter	60 %	40 %
Individuell frihet	16 %	24 %
Demokrati	47 %	24 %
Fred	52 %	42 %
Jämlikhet	21 %	18 %
Solidaritet, stöd åt andra	16 %	17 %

Tolerans	14 %	19 %
Religion	1 %	6 %
Självförverkligande	7 %	13 %
Respekt för andra kulturer	8 %	8 %
Ingen av dessa	0 %	0 %
Vet ej	0 %	1 %

Det svenskarna personligen värderar högst är mänskliga rättigheter (60 %), fred (52 %) och demokrati (47 %). Sådant som rättsstatsprincipen (14 %) och tolerans (14 %) kommer rätt långt ner på listan. För européernas del hamnar respekt för mänskligt liv på första plats (44 %). När det gäller mänskliga rättigheter är det en rätt stor skillnad mellan svenskarna (60 %) och européerna (40 %). Detsamma gäller demokratin där nästan dubbelt så många svenskar (47 %) som européer (24 %) personligen värderar den högst.

Man kan argumentera för att utan en fungerande rättsstat så torde de flesta andra värden vara svåra att upprätthålla. I länder med en svag rättsstat (eller ingen alls) sitter respekten för mänskligt liv, mänskliga rättigheter, den individuella friheten och demokratin löst. Men någon sådan tanke tycks inte föresväva särskilt många svenskar eller européer.

Vilka tre av följande värderingar representerar EU bäst?

Fig. 39

	Sverige	EU27
Rättsstatsprincipen	27 %	26 %
Respekt för mänskligt liv	7 %	15 %
Mänskliga rättigheter	32 %	37 %
Individuell frihet	12 %	14 %
Demokrati	47 %	39 %
Fred	54 %	36 %
Jämlikhet	9 %	12 %
Solidaritet, stöd åt andra	21 %	17 %
Tolerans	6 %	10 %
Religion	2 %	3 %
Självförverkligande	4 %	4 %
Respekt för andra kulturer	20 %	18 %
Ingen av dessa	3 %	4 %
Vet ej	7 %	8 %

För svenskarnas del är det fred (54 %), demokrati (47 %) och mänskliga rättigheter (32 %) som bäst representerar EU. Det är samma värderingar som svenskarna håller högst på det personliga planet om än i en annan ordning. För européerna representerar samma värderingar också EU även om de ger demokrati (39 %) företräde framför mänskliga rättigheter (37 %) och fred (36 %).

Vc Vilka beslut påverkar och var bör de fattas

- EU påverkar inte vardagslivet enligt svenskarna
- beslut om pensioner och beskattning ska fattas av regeringen tycker svenskarna
- beslut om miljö, terrorism och brott bör fattas inom EU menar svenskarna
- beslut inom EU har en viktig plats på svenskarnas karta

Enligt din uppfattning, vilken av dessa myndighetsnivåer har störst inverkan på din livssituation: är det myndigheter på europeisk, nationell, regional eller lokal nivå?

Fig. 40

	Sverige	EU27
På europeisk nivå	4 %	11 %
På nationell nivå	49 %	45 %
På regional och lokal nivå	44 %	38 %
Vet ej	3 %	6 %

Hur beslut på olika nivåer påverkar medborgarnas liv är i ett vetenskapligt perspektiv en otroligt komplicerad fråga. Många lagar som stiftas i Sveriges riksdag har sitt ursprung i EU-bestämmelser. Och lagar som kommer från EU har sitt upphov i ministerrådet där medlemsländernas företrädare förhandlar. Beslut i kommuner och landsting påverkar tveklöst svenskarna. Det handlar om barn- och äldreomsorg, byggnation, sjukvård och trafik. Men en hel del av kommunernas verksamhet är reglerad av riksdagen. Nivåerna är i praktiken mer sammanvävda än vad de flesta medborgare nog är medvetna om.

I ett vardagsperspektiv menar svenskarna att de livspåverkande besluten tas på nationell (49 %) och regional och lokal (44 %) nivå. Få tror att de sker på europeisk nivå (4 %). Européerna har ungefär samma uppfattning men något fler nämner den europeiska nivån (11 %).

Dessa resultat verkar bygga på föreställningen att EU befinner sig långt borta och har föga med vardagslivet att göra. Den är knappast korrekt men underblåser medborgarnas uppfattning att Europeiska unionen inte angår dem i deras vardagsliv. Blev européerna övertygade om motsatsen skulle nog engagemanget för europeiska frågor öka.

Inom vart och ett av följande områden, tycker du att beslut ska fattas av den svenska regeringen eller gemensamt inom EU?

Fig. 41a

Sverige	Regeringen	Inom EU	Vet ej
Brottsbekämpning	30 %	69 %	1 %
Beskattning	83 %	15 %	2 %
Kampen mot arbetslösheten	57 %	40 %	3 %
Kampen mot terrorism	10 %	89 %	1 %
Försvar och utrikespolitik	47 %	50 %	3 %
Invandring	50 %	48 %	2 %

Utbildningsväsendet	65 %	33 %	2 %
Pensioner	91 %	7 %	2 %
Miljöskydd	22 %	78 %	0 %

Beslut om beskattning ska fattas av den svenska regeringen (83 %) och inte inom EU enligt svenskarna. Det är bara 15 % som har den motsatta uppfattningen. Ännu fler menar att pensioner (91 %) är en svensk angelägenhet. När det gäller kampen mot terrorism (89 %), miljöskydd (78 %) och brottsbekämpning (69 %) är en stor andel av svenskarna för att beslut fattas inom EU. När det gäller försvars- och utrikespolitik och invandring är svenskarna delade i ungefär lika stora delar.

Fig. 41b

EU27

	Regeringen	Inom EU	Vet ej
Brottsbekämpning	37 %	60 %	3 %
Beskattning	65 %	31 %	4 %
Kampen mot arbetslösheten	53 %	44 %	3 %
Kampen mot terrorism	17 %	80 %	3 %
Försvar och utrikespolitik	29 %	67 %	4 %
Invandring	33 %	63 %	4 %
Utbildningsväsendet	60 %	37 %	3 %
Pensioner	69 %	27 %	4 %
Miljöskydd	27 %	70 %	3 %

Européernas svarsmönster skiljer något från svenskarnas. Européerna är inte lika tydliga, eller accentuerade, i sina svar som svenskarna.

När det gäller till exempel invandring tycker något fler svenskar att det är en uppgift för regeringen (50 %) än för EU (48 %), medan de flesta övriga européer menar att det är en angelägenhet för EU (63 %) snarare än den egna regeringen (33 %). Utöver Sverige är det bara i Danmark (56 %), Finland (67 %) och Storbritannien (57 %) som fler menar att invandringen är en fråga för det egna landets regering än för EU.

Inom vart och ett av följande områden, anser du att beslut ska fattas av den svenska regeringen eller gemensamt inom Europeiska unionen?

Fig. 42a

Sverige

	Regeringen	Inom EU	Vet ej
Hälsofrågor	56 %	42 %	2 %
Socialvård	87 %	12 %	1 %
Jordbruk och fiske	51 %	46 %	3 %
Konsumentskydd	58 %	40 %	2 %
Vetenskaplig och teknisk forskning	24 %	74 %	2 %
Stöd till regioner med ekonomiska svårigheter	29 %	68 %	3 %
Energi	34 %	64 %	2 %

Konkurrens	31 %	64 %	5 %
Transporter	25 %	72 %	3 %
Ekonomi	59 %	37 %	4 %
Inflationsbekämpning	41 %	53 %	6 %

När det gäller vetenskaplig och teknisk forskning (74 %), stöd till regioner med ekonomiska svårigheter (68 %), konkurrens (64 %) och transporter (72 %) menar svenskarna att beslut bör fattas inom EU. I själva verket är det mer än dubbelt så många som är för att besluten fattas inom EU än av den svenska regeringen. Fler svenskar anser också att beslut bör fattas inom EU om energi (64 %) och inflationsbekämpning (53 %) än som tycker att regeringen ska göra det.

Enligt svenskarna finns en tydlig övervikt för att hälsofrågor (56 %), socialvård (87 %), konsumentskydd (58 %) och ekonomi (59 %) är en angelägenhet för den svenska regeringen. Sammantaget är det alldeles uppenbart att Europeiska unionen har en viktig plats på svenskarnas karta när det gäller gemensamt beslutsfattande.

Fig. 42b

EU27	Regeringen	Inom EU	Vet ej
Hälsofrågor	62 %	36 %	2 %
Socialvård	64 %	33 %	3 %
Jordbruk och fiske	44 %	52 %	4 %
Konsumentskydd	45 %	51 %	4 %
Vetenskaplig och teknisk forskning	24 %	72 %	4 %
Stöd till regioner med ekonomiska svårigheter	36 %	60 %	4 %
Energi	30 %	67 %	3 %
Konkurrens	34 %	59 %	7 %
Transporter	44 %	53 %	3 %
Ekonomi	40 %	57 %	3 %
Inflationsbekämpning	37 %	59 %	4 %

Européerna är för gemensamt beslutsfattande inom EU på några fler områden (ekonomi, konsumentskydd, jordbruk och fiske) än svenskarna. Men det är bara när det gäller ekonomi och konsumentskydd skillnaderna är stora. Man kan därför inte säga att Sverige skiljer sig mer från genomsnittet än andra europeiska länder.

Vd Europeiska unionens prioriteringar

- kampen mot klimatförändringar viktigast för svenskarna
- finansiell tillsyn viktigast för ekonomisk återhämtning enligt alla
- bekämpa klimatförändringar med miljövänliga industrier viktigast menar alla
- EU bör ha fokus på klimatförändringarna enligt svenskarna

Bland följande, vad tycker du borde vara de högsta prioriteringarna för Europeiska unionen under de kommande åren?

Fig. 43

	Sverige	EU27
Ekonomisk återhämtning	63 %	69 %
Kampen mot klimatförändringarna	70 %	44 %
Främja tillväxt på ett hållbart sätt	53 %	45 %
Främja medborgarnas rättigheter	31 %	28 %
Bidra till att skapa stabilitet i världen	53 %	40 %
Annat	0 %	1 %
Ingen	0 %	0 %
Vet ej	1 %	3 %

I synen på vilka som borde vara de viktigaste prioriteringarna för EU kommande år skiljer sig inte svenskarna från övriga européer. Undantaget är kampen mot klimatförändringarna. 70 % av svenskarna betonar den frågan men bara 44 % av européerna i allmänhet.

För att säkerställa ekonomisk återhämtning, vilka av följande aspekter bör prioriteras i Europeiska unionen?

Fig. 44

	Sverige	EU27
Utveckla ytterligare ekonomisk policy-samordning på europeisk nivå	25 %	31 %
Förbättra kvaliteten på utbildningen	34 %	35 %
Inför att starkare europeiskt system för tillsyn av finansmarknader och finansinstitut	50 %	40 %
Begränsa alltför stora offentliga underskott i framtiden	42 %	34 %
Underlätta företags tillgång till krediter	16 %	22 %
Annat	1 %	1 %
Ingen	1 %	1 %
Vet ej	7 %	7 %

Européerna och svenskarna svarar på ungefär samma sätt när det gäller åtgärder för att säkerställa ekonomisk återhämtning. Något fler svenskar (50 %) än européer (40 %) vill ha ett starkare europeiskt system för tillsyn av finansmarknaderna och en begränsning av alltför stora underskott i de offentliga finanserna (42 % respektive 34 %).

För att bekämpa klimatförändringar, vilka av följande aspekter bör prioriteras i Europeiska unionen?

Fig. 45

	Sverige	EU27
Minska koldioxidutsläpp från transport och elektricitet	40 %	36 %
Utveckla miljövänliga bilar	26 %	25 %
Utveckla miljövänliga industrier, tjänster och tekniker	47 %	44 %
Ta hänsyn till kampen mot klimatförändringar inom alla EU:s politikområden	39 %	33 %
Säkra energitillgången	13 %	20 %
Utveckla användningen av kärnkraft	15 %	10 %
Annat	1 %	1 %
Ingen	1 %	1 %
Vet ej	4 %	6 %

Klimatförändringarna har fått växande uppmärksamhet under senare år. I Sverige har det under hösten 2009 knappast gått en dag utan att frågan berörts i medierna. Det beror dels på Sveriges ordförandeskap och uppgiften att leda EU:s ministerråd inför den stora klimatkonferensen i Köpenhamn i december, dels på svenskarnas allmänt stora miljöengagemang.

På frågan vad EU bör prioritera för att begränsa klimatförändringar ger svenskarna och européerna i allmänhet likartade svar. Att utveckla miljövänliga industrier, tjänster och tekniker kommer på första plats, minska koldioxid från transport och elektricitet på andra och att hänsyn tas till klimatet på alla EU:s politikområden på tredje. Fler svenskar (15 %) än européer (10 %) vill däremot utveckla kärnkraften, och fler européer (20 %) än svenskar (13 %) vill säkra energitillgången.

Inte heller på det här området skiljer sig Sverige från andra EU-länder.

För att främja medborgarnas rättigheter, vilka av följande aspekter bör prioriteras i Europeiska unionen?

Fig. 46

	Sverige	EU27
Förstärk skyddet av EU:s gränser	13 %	25 %
Utveckla EU:s kapacitet att förhindra och reagera vid naturkatastrofer	22 %	26 %
Underlätta unga människors mobilitet inom EU	39 %	34 %
Bemöta de utmaningar som skapas av en åldrande befolkning	30 %	31 %
Främja dialogen mellan EU:s medborgare och EU:s institutioner	49 %	37 %
Annat	1 %	2 %
Ingen	2 %	2 %
Vet ej	9 %	8 %

Det svenskarna (49 %), men även européerna (37 %), vill att EU ska göra för att gynna medborgarnas rättigheter är att främja dialogen mellan EU:s medborgare och dess institutioner. Svaren antyder att det finns en rätt utbredd önskan om att EU ska komma närmare medborgarna. En fungerande dialog skapar delaktighet, frånvaron av dialog skapar avstånd. Och delaktighet bygger i sin tur förtroende. I det här avseendet har den EU en stor och komplicerad uppgift framför sig.

Både svenskar (39 %) och övriga européer (34 %) vill att det ska bli lättare för unga människor att röra sig inom EU. En tanke bakom denna önskan är antagligen att Europa på lång sikt växer samman om antalet unga människor studerar och arbetar i andra EU-länder än det egna.

Fler européer (25 %) än svenskar (13 %) menar att medborgarnas rättigheter förstärks genom att EU förstärker sitt gränsskydd. Om detta innebär att de som förespråkar åtgärden uppfattar att det finns en etnisk dimension i européernas medborgerliga rättigheter framgår inte av undersökning – men är inte omöjligt.

Enligt din åsikt, på vilka av följande globala hot och utmaningar bör Europeiska unionen fokusera sin uppmärksamhet i sina förbindelser med resten av världen?

Fig. 47

	Sverige	EU27
Fattigdomen	30 %	33 %
Klimatförändringar	46 %	25 %
Nedrustning	9 %	13 %
Icke spridning av massförstörelsevapen	20 %	18 %
Fredsbevarande	25 %	31 %
Humanitärt stöd	10 %	13 %
Mänskliga rättigheter och demokrati	41 %	27 %
Terrorism	16 %	22 %
Utbildning	15 %	15 %
Global hälsa	34 %	22 %
Miljö	19 %	16 %
Handel och ekonomisk utveckling	20 %	22 %
Annat	0 %	0 %
Alla dessa	1 %	1 %
Ingen	0 %	0 %
Vet ej	1 %	2 %

Europeiska unionens förhållande till resten av världen har länge varit en komplicerad historia. Man kan knappast säga att EU haft en utrikespolitik i singularis. I många viktiga frågor genom åren har olika EU-länder och grupper av länder haft distinkt olika uppfattningar. Med Lissabonfördraget blir det måhända lite lättare för EU att utveckla gemensam politik på olika områden i relation till den övriga världen. Men det är nog få som tror att EU kan nå enighet i alla viktiga frågor i framtiden. Trots problemen finns dock en rörelse mot en mer sammanhängande politik mot världen utanför EU.

EU står inför en rad globala hot och utmaningar och enligt svenskarna bör unionen framför allt ha fokus på klimatförändringarna (46 %), mänskliga rättigheter och demokrati (41 %) och global hälsa (34 %). Européerna prioriterar fattigdomen (33 %), fredsbevarandet (31 %) och mänskliga rättigheter och demokrati (27 %). Men skillnaderna är ändå inte särskilt stora mellan européerna i allmänhet och svenskarna.

När det gäller politik brukar man tala om ”vänster” och ”höger”. Var skulle du placera dig själv på den här skalan?

Fig. 48

	Sverige	EU27
1 Vänster	4 %	3 %
2 V	4 %	3 %
3 V	11 %	9 %
4 V	16 %	11 %
5 C	17 %	26 %
6 C	13 %	10 %
7 H	16 %	9 %
8 H	10 %	5 %
9 H	2 %	1 %
10 Höger	3 %	3 %
Nekar	1 %	8 %
Vet ej	3 %	12 %
Genomsnitt	5,2	5,3

Den största skillnaden mellan svenskarna och européerna i allmänhet är att européerna (36 %) är mer sammanpressade i mitten av den politiska skalan än svenskarna (30 %). Om 1–3 och 8–10 definieras som politiska ytterkanter finns det fler svenskar (34 %) än européer (24 %) inom den regionen. Det skulle tyda på att svenskarna är mer extrema i sina politiska uppfattningar än européerna. Det är ett resultat som rimmar illa med föreställningen om Sverige som ett land präglad av samförstånd.

Hur människor definierar vänster och höger varierar från land till land beroende av politisk, kulturell, social och ekonomisk historia. Det kan innebära att de svenska positionerna 2 och 9 på den politiska skalan i många andra europeiska länder skulle betraktas som 4 och 7. Det är hur som helst lite svårt att uppfatta svenskarna som mer präglade av ytterkantspolitik än européerna i allmänhet.

Sammanfattning

Den globala krisen har drabbat också Sverige med finansiell osäkerhet, stora svårigheter för bildindustrin och stigande arbetslöshet.

Ändå är svenskarna anmärkningsvärt nöjda med sina liv. Nästan varannan är mycket nöjd och bara en av hundra mycket missnöjd. Sverige ligger stabilt på de här nivåerna tillsammans med en handfull andra EU-länder. Inga kriser eller krisrapporter verkar påverka det förhållandet.

Synen på den svenska ekonomin har blivit betydligt ljusare sedan den förra mätningen. Då menade knappt fyra av tio att den svenska ekonomin var bra. Nu är det drygt fem av tio som har den uppfattningen. Tre av fyra svenskar tycker att den egna jobbsituationen är bra och nästan nio av tio bedömer det egna hushållets ekonomiska situation som bra.

Svenskarna tycks se livet från den ljusa sidan utom när det gäller arbetsmarknaden i Sverige. Den uppfattar nästan tre av fyra som dålig.

Européerna i allmänhet har en dystrare syn på läget än svenskarna. Åtta av tio svenskar menar att situationen för den svenska ekonomin är bättre än för den europeiska. Men bara drygt tre av tio av européer har den åsikten om det egna landets ekonomi. Det är en stor skillnad.

Arbetslösheten är den viktigaste frågan för det egna landet att ta itu med, tycker både svenskar och övriga européer. Ekonomin kommer på andra plats för båda grupperna. Men européerna ger den en större tyngd än svenskarna.

Svenskarna är betydligt positivare till EU-medlemskap än européerna överlag. Nästan sex av tio tycker att det är bra att Sverige är medlem i Europeiska unionen. Knappt två av tio menar att det är dåligt. Andelen som är positivt inställd stiger med längre utbildning.

Medlemskapet anser svenskarna vara en god affär. Knappt sex av tio menar att Sverige tjänat på medlemskapet i EU. Det ligger i linje med européernas syn på saken. Skillnaden mellan låg- och högutbildade är stor i den här frågan. Ju längre utbildning, desto större andel som tycker att Sverige tjänat på medlemskapet.

Det är dubbelt så många svenskar som har en positiv bild av EU än som har en negativ. Andelen européer med en positiv bild är lite större. Bland svenskarna har fler män än kvinnor en positiv bild. Den skillnaden är betydligt mindre bland européerna i allmänhet.

För svenskarna betyder EU framför allt friheten att resa, studera och arbeta inom unionen. Det uppskattar européerna också men andelen är långtifrån lika stor. Svenskarna förbinder också EU med fred, men även med byråkrati och slöseri med pengar.

För några år sedan fanns det en rätt kompakt majoritet mot euron och den monetära unionen i Sverige. Det har förändrats. Drygt fem av tio är för euron och drygt fyra av tio emot. Den ökning som kunde noteras i förra mätningen kvarstår alltså, och man kan säga att det nu finns en stabil opinion för euron i Sverige.

För att stärka EU:s framtid bör tonvikten de närmaste åren ligga på miljöfrågor, kampen mot klimatförändringar och brottsbekämpning, anser svenskarna. Övriga européer delar inte alls

svenskarnas entusiasm för miljöfrågor, utan vill att EU främst ska arbeta med social- och hälsofrågor, migrationsfrågor och brottsbekämpning. Ibland verkar det som om svenska medier tror att opinionen kring miljö och klimat ser ungefär likadan ut runt om i Europa. Det kan i sin tur skapa överdrivna förväntningar på EU:s förmåga och vilja att adressera miljöfrågor. Utan en stark opinion i ryggen är det svårt för politiker att driva frågor.

Åtta av tio svenskar är nöjda med hur demokratin fungerar i Sverige. Fem av tio är nöjda med hur den fungerar i EU. Européerna är mer missnöjda med hur demokratin fungerar i det egna landet än hur den fungerar i EU. Det största missnöjet finns bland de tolv senast tillkomna EU-medlemmarna.

En stor andel svenskar anser att EU är oumbärligt för att möta de globala utmaningarna. Ännu fler européer har den åsikten. Det här tyder på att EU:s roll i de stora sammanhangen har anammats även av svenskarna. Miljöfrågor och klimatförändring har sannolikt bidragit till att den här bilden fått fäste.

De svenskar som är pessimistiska om Europeiska unionens framtid utgör en förhållandevis liten skara. Det är många fler som är optimistiska. Även övriga européer anslår en ljus ton, även om de är något färre.

Det finns en tydlig skillnad mellan svenskarna och övriga européer i synen på globaliseringen. Betydligt fler svenskar än européer menar att globaliseringen utgör en möjlighet för det egna landets företag. Svenskarna är trygga med globaliseringen på ett sätt som inte är typiskt för européerna.

Utbildning och investeringar i forskning och innovation tror både svenskar och européer skulle få den europeiska ekonomin att fungera bättre. Många gillar också förslaget att främja nyföretagandet. Däremot är idén att utöka antalet arbetade timmar inte populärt någonstans.

Beslut på europeisk nivå tror inte svenskarna påverkar vardagslivet. Däremot är de övertygade om att beslut på nationell, regional och lokal nivå har inverkan på individens livssituation. Svenskarna tror med andra ord inte att EU angår dem på vardagsnivå. Det bidrar antagligen till känslan av att EU är något avlägset.

Beskattning och pensioner är tveklöst en fråga för regeringen enligt svenskarna, medan miljöskydd, kampen mot terrorism och brottsbekämpning tydligt är en angelägenhet för EU. På en del områden är arbetsdelningen mellan olika beslutsnivåer tydlig i människors uppfattning. En majoritet av svenskarna är för beslutsfattande inom EU på överraskande många områden. Européerna är lite mer entusiastiska för gemensamt beslutfattande inom unionen än svenskarna, men skillnaden är inte stor.

Det bästa EU kan göra för att främja medborgarnas rättigheter är att främja dialogen mellan medborgarna och EU:s institutioner, det anser såväl svenskar som övriga européer. Svaren signalerar en önskan om att EU ska komma närmare medborgarna. Dialog skapar delaktighet och minskar avståndet mellan parterna. Här har EU en långsiktigt viktig men komplicerad uppgift framför sig.

TECHNICAL SPECIFICATIONS

Between the 23rd of October and the 18th of November 2009, TNS Opinion & Social, a consortium created between TNS plc and TNS opinion, carried out wave 72.4 of the EUROBAROMETER, on request of the EUROPEAN COMMISSION, Directorate-General for Communication, "Research and Political Analysis".

The EUROBAROMETER 72.4 is the "STANDARD EUROBAROMETER 72" and covers the population of the respective nationalities of the European Union Member States, resident in each of the Member States and aged 15 years and over. The STANDARD EUROBAROMETER 72 has also been conducted in the three candidate countries (Croatia, Turkey and the Former Yugoslav Republic of Macedonia) and in the Turkish Cypriot Community. In these countries, the survey covers the national population of citizens and the population of citizens of all the European Union Member States that are residents in these countries and have a sufficient command of the national languages to answer the questionnaire. The basic sample design applied in all states is a multi-stage, random (probability) one. In each country, a number of sampling points was drawn with probability proportional to population size (for a total coverage of the country) and to population density.

In order to do so, the sampling points were drawn systematically from each of the "administrative regional units", after stratification by individual unit and type of area. They thus represent the whole territory of the countries surveyed according to the EUROSTAT NUTS II (or equivalent) and according to the distribution of the resident population of the respective nationalities in terms of metropolitan, urban and rural areas. In each of the selected sampling points, a starting address was drawn, at random. Further addresses (every Nth address) were selected by standard "random route" procedures, from the initial address. In each household, the respondent was drawn, at random (following the "closest birthday rule"). All interviews were conducted face-to-face in people's homes and in the appropriate national language. As far as the data capture is concerned, CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) was used in those countries where this technique was available.

ABBREVIATIONS	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+
BE	Belgium	TNS Dimarso	1.006	30/10/2009	17/11/2009	8.866.411
BG	Bulgaria	TNS BBSS	1.008	29/10/2009	09/11/2009	6.584.957
CZ	Czech Rep.	TNS Aisa	1.056	30/10/2009	13/11/2009	8.987.535
DK	Denmark	TNS Gallup DK	1.006	24/10/2009	17/11/2009	4.503.365
DE	Germany	TNS Infratest	1.514	30/10/2009	15/11/2009	64.545.601
EE	Estonia	Emor	1.002	23/10/2009	16/11/2009	916.000
IE	Ireland	TNS MRBI	1.011	30/10/2009	15/11/2009	3.375.399
EL	Greece	TNS ICAP	1.000	28/10/2009	15/11/2009	8.693.566
ES	Spain	TNS Demoscopia	1.020	30/10/2009	17/11/2009	39.059.211
FR	France	TNS Sofres	1.005	28/10/2009	16/11/2009	47.620.942
IT	Italy	TNS Infratest	1.036	30/10/2009	14/11/2009	51.252.247
CY	Rep. of Cyprus	Synovate	506	26/10/2009	15/11/2009	651.400
LV	Latvia	TNS Latvia	1.006	30/10/2009	16/11/2009	1.448.719
LT	Lithuania	TNS Gallup Lithuania	1.023	27/10/2009	11/11/2009	2.849.359
LU	Luxembourg	TNS ILReS	502	27/10/2009	15/11/2009	404.907
HU	Hungary	TNS Hungary	1.023	29/10/2009	15/11/2009	8.320.614
MT	Malta	MISCO	500	28/10/2009	14/11/2009	335.476
NL	Netherlands	TNS NIPO	1.004	29/10/2009	18/11/2009	13.017.690
AT	Austria	Österreichisches Gallup-Institut	1.030	27/10/2009	13/11/2009	6.973.277
PL	Poland	TNS OBOP	1.000	30/10/2009	15/11/2009	32.306.436
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.025	29/10/2009	15/11/2009	8.080.915
RO	Romania	TNS CSOP	1.021	30/10/2009	11/11/2009	18.246.731
SI	Slovenia	RM PLUS	1.015	24/10/2009	15/11/2009	1.748.308
SK	Slovakia	TNS AISA SK	1.040	30/10/2009	15/11/2009	4.549.954
FI	Finland	TNS Gallup Oy	1.018	29/10/2009	18/11/2009	4.412.321
SE	Sweden	TNS GALLUP	1.032	26/10/2009	15/11/2009	7.723.931
UK	United Kingdom	TNS UK	1.322	30/10/2009	17/11/2009	51.081.866
TOTAL EU27			26.731	23/10/2009	18/11/2009	406.557.138
CY(tcc)	Turkish Cypriot Community	Kadem	500	02/11/2009	14/11/2009	143.226
HR	Croatia	Puls	1.000	27/10/2009	12/11/2009	3.749.400
TR	Turkey	TNS PIAR	1.002	27/10/2009	15/11/2009	52.728.513
MK	Former Yugoslav Rep. of Macedonia	TNS Brima	1.005	27/10/2009	02/11/2009	1.678.404
TOTAL			30.238	23/10/2009	18/11/2009	464.856.681

For each country a comparison between the sample and the universe was carried out. The Universe description was derived from Eurostat population data or from national statistics offices. For all countries surveyed, a national weighting procedure, using marginal and intercellular weighting, was carried out based on this Universe description. In all countries, gender, age, region and size of locality were introduced in the iteration procedure. For international weighting (i.e. EU averages), TNS Opinion & Social applies the official population figures as provided by EUROSTAT or national statistic offices. The total population figures for input in this post-weighting procedure are listed above.

Readers are reminded that survey results are estimations, the accuracy of which, everything being equal, rests upon the sample size and upon the observed percentage. With samples of about 1,000 interviews, the real percentages vary within the following confidence limits:

Observed percentages	10% or 90%	20% or 80%	30% or 70%	40% or 60%	50%
Confidence limits	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

VII EUROBAROMETERNS FRÅGOR

A	Projektnummer (101-105)
<input type="text"/>	

EB72.3 A

B	Landskod (106-107)
<input type="text"/>	

EB72.3 B

C	EB projektnummer (108-110)
<input type="text"/>	

EB72.3 C

D	Intervjunummer (löpnummer) (111-116)
<input type="text"/>	

EB72.3 D

E	ROTERAS (OBS DETTA STYR VILKA FRÅGOR SOM SEDAN STÄLLS)
---	---

A
B

(117)

EB72.1 E

Alternativ 28 ställs inte i SE

Alternativ 29 ställs inte i SE

Alternativ 30 ställs inte i SE

Alternativ 31 ställs inte i SE

Q1 Vilken är din nationalitet? Ange det land (eller de länder) som stämmer för dig.

(FLERA SVAR MÖJLIGA)

(138-170)

Belgien	
Danmark	
Tyskland	
Grekland	
Spanien	
Frankrike	
Irland	7,
Italien	8,
Luxemburg	9,
Nederländerna	10,
Portugal	11,
Storbritannien (England, Skottland, Wales, Nordirland)	12,
Österrike	13,
Sverige	14,

Finland	15,
Cypern	16,
Tjeckien	17,
Estland	18,
Ungern	19,
Lettland	20,
Litauen	21,
Malta	22,
Polen	23,
Slovakien	24,
Slovenien	25,
Bulgarien	26,
Rumänien	27,
Annat land (SPONTANT - AVSLUTA)	32,
Vet ej (SPONTANT)	33,

EB72.3 Q1

(AVSLUTA OM 'ANNAT LAND' ELLER 'VET EJ')

VIKTIGA TRENDFRÅGOR

QA1 På det stora hela, är du mycket nöjd, ganska nöjd, ganska missnöjd eller mycket missnöjd med det liv du lever?
Skulle du säga att du är...?

(LÄS UPP)

(191)

Mycket nöjd	1
Ganska nöjd	2
Ganska missnöjd	3
Mycket missnöjd	4
Vet ej (SPONTANT)	5

EB71.3 QA1

FRÅGA INTE QA2a I CY(tcc) – CY(tcc) GÅ TILL QA2b

QA2a Hur bedömer du den nuvarande situationen för vart och ett av följande områden?

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

	(LÅS UPP)	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Vet ej (SPONTANT)	
(192)	1	Situationen för den svenska ekonomin	1	2	3	4	5
(193)	2	Situationen för den europeiska ekonomin	1	2	3	4	5
(194)	3	Den ekonomiska situationen i världen	1	2	3	4	5
(195)	4	Din personliga jobbsituation	1	2	3	4	5
(196)	5	Ditt hushålls ekonomiska situation	1	2	3	4	5
(197)	6	Situationen för sysselsättningen i Sverige	1	2	3	4	5
(198)	7	Situationen för miljön i Sverige	1	2	3	4	5

EB71.3 QA2a

FRÅGA EJ QA3a i CY(tcc) - CY(tcc) GÅ TILL QA3b

QA3a För vart och ett av följande områden, skulle du säga att situationen i Sverige är bättre eller sämre än genomsnittet bland EU länderna?

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

	(LÄS UPP - ROTERA)	Mycket bättre	Något bättre	Något sämre	Mycket sämre	Vet ej (SPONTANT)
--	--------------------	---------------	--------------	-------------	--------------	-------------------

(206)	1	Situationen för den svenska ekonomin	1	2	3	4	5
(207)	2	Situationen för sysselsättningen i Sverige	1	2	3	4	5
(208)	3	Levnadskostnaderna i Sverige	1	2	3	4	5
(209)	4	Energipriserna i Sverige	1	2	3	4	5
(210)	5	Livskvaliteten i Sverige	1	2	3	4	5
(211)	6	Miljösituationen i Sverige	1	2	3	4	5

EB70.1 QA7a TREND MODIFIED

FRÅGA EJ QA4a i CY(tcc) - CY(tcc) GÅ TILL QA4b

QA4a	Vad har du för förväntningar inför de kommande tolv månaderna: kommer de kommande tolv månaderna att bli bättre, sämre eller oförändrade när det gäller...?
------	---

(ETT SVAR MÖJLIGT)

	(LÄS UPP)	Bättre	Sämre	Oförändrade	Vet ej (SPONTANT)
--	-----------	--------	-------	-------------	-------------------

(218)	1	Ditt liv i allmänhet	1	2	3	4
(219)	2	Den ekonomiska situationen i Sverige	1	2	3	4
(220)	3	Den ekonomiska situationen i ditt hushåll	1	2	3	4
(221)	4	Arbetsmarknadssituationen i	1	2	3	4

		Sverige				
(222)	5	Din egen arbetssituation	1	2	3	4
(223)	6	Den ekonomiska situationen i EU	1	2	3	4
(224)	7	Den ekonomiska situationen i världen	1	2	3	4
(225)	8	Miljösituationen i Sverige	1	2	3	4

EB71.3 QA3a (ITEM 1-7) + EB70.1 QA6a (ITEM 8) TREND MODIFIED

FRÅGA INTE QA5a OCH QA6a I CY(tcc) – CY(tcc) GÅ TILL QA5b

QA5a Vilka tycker du är de två viktigaste frågorna för Sverige just nu?

(VISA KORT - LÄS UPP - MAX 2 SVAR)

(234-250)

Brottslighet	1,
Den ekonomiska situationen	2,
Stigande priser/inflation	3,
Skatter	4,
Arbetslöshet	5,
Terrorism	6,
Försvars- och utrikespolitik	7,
Boende	8,
Invandring	9,
Hälso- och sjukvårdssystemet	10,
Skolväsendet	11,
Pensioner	12,
Miljön	13,
Energifrågor	14,
Annat (SPONTANT)	15,
Ingen (SPONTANT)	16,
Vet ej (SPONTANT)	17,

EB71.3 QA4a TREND MODIFIED

QA6a Vilka är de två viktigaste frågorna för dig personligen just nu?

(VISA KORT - LÄS UPP - MAX 2 SVAR)

(251-267)

Brottslighet	1,
Den ekonomiska situationen	2,
Stigande priser/inflation	3,
Skatter	4,
Arbetslöshet	5,
Terrorism	6,
Försvars- och utrikespolitik	7,
Boende	8,
Invandring	9,
Hälso- och sjukvårdssystemet	10,
Skolväsendet	11,
Pensioner	12,
Miljön	13,
Energifrågor	14,
Annat (SPONTANT)	15,
Ingen (SPONTANT)	16,
Vet ej (SPONTANT)	17,

EB71.3 QA5a TREND MODIFIED

FRÅGA QA7a OCH QA8a ENDAST I EU27 - FYROM, TR OCH HR GÅ TILL QA7b - CY(tcc) GÅ TILL QA7c

QA7a Vad tycker du generellt om att Sverige är medlem i EU? Är det ...?

(LÄS UPP)

(302)

Bra	1
Dåligt	2

Varken bra eller dåligt	3
Vet ej (SPONTANT)	4

EB71.3 QA6a

QA8a Med hänsyn till allt du känner till, skulle du säga att Sverige har tjänat på eller förlorat på att gå med i EU?

(303)

Tjänat	1
Förlorat	2
Vet ej (SPONTANT)	3

EB71.3 QA7a

FRÅGA INTE QA9a I CY(tcc) – CY(tcc) GÅ TILLQA9b

QA9a I dagsläget, skulle du generellt sett säga att saker går åt rätt håll eller åt fel håll i...?

(ETT SVAR MÖJLIGT)

	(LÄS UPP)	Saker går åt rätt håll	Saker går åt fel håll	Varken det ena eller det andra (SPONTANT)	Vet ej (SPONTANT)

(308)	1	Sverige	1	2	3	4
(309)	2	EU	1	2	3	4
(310)	3	USA	1	2	3	4

EB71.3 QA8a (ITEMS 1-2) + EB71.1 QA8a (ITEM 3)

(FRÅGA ALLA)

	Jag skulle vilja ställa en fråga om hur mycket du litar på vissa institutioner. Vill du för var och en av följande institutioner säga om du är benägen att lita på den eller inte.
--	--

(ETT SVAR
MÖJLIGT)

	(LÄS UPP)
--	-----------

(314)	1	Tidningarna
(315)	2	Radio
(316)	3	TV
(317)	4	Internet
(318)	5	Försvaret
(319)	6	Det svenska rättsväsendet
(320)	7	Politiska partier
(321)	8	Den svenska regeringen

(322)	9	Sveriges riksdag
(323)	10	Europeiska unionen, EU
(324)	11	Förenta nationerna, FN
(325)	12	Regionala eller lokala myndigheter
(326)	13	Nato

EB71.3 QA9 (items 6-11) + EB69.2 QA12 (items 1-5) + EB70.1 QA12 (item 12-13)

QA11	Framkallar Europeiska unionen generellt sätt en mycket positiv, ganska positiv, ganska negativ eller mycket negativ bild för dig?
------	---

(ENDAST ETT SVAR)

Mycket positiv
Ganska positiv
Neutral
Ganska negativ
Mycket negativ
Vet ej (SPONTANT)

(327)

EB71.3 QA10

QA12	Vad betyder Europeiska unionen för dig personligen?
------	---

(VISA KORT -
LÄS UPP -
FLERA SVAR
MÖJLIGA -
ROTERA
UPPIFRÅN OCH
NER/NERIFRÅN
OCH UPP)

(328-343)

Fred	
Ekonomiskt välstånd	
Demokrati	
Socialt skydd	4,
Frihet att resa, studera och arbeta var som helst inom EU	5,
Kulturell mångfald	6,
Starkare röst i världen	7,
Euron	8,
Arbetslöshet	9,
Byråkrati	10,
Slöseri med pengar	11,
Förlust av vår kulturella identitet	12,
Ökad kriminalitet	13,
Inte tillräcklig kontroll vid de yttre gränserna	14,
Annat (SPONTANT)	15,
Vet ej (SPONTANT)	16,

EB71.3 QA11

QA13 Har du hört talas om...?

	(LÄS UPP)	Ja	Nej	Vet ej (SPONTANT)
--	-----------	----	-----	----------------------

(344)	1	Europaparlamentet	1	2	3
(345)	2	Europeiska kommissionen	1	2	3
(346)	3	Europeiska unionens råd	1	2	3
(347)	4	Europeiska centralbanken	1	2	3

EB71.3 QA13 (item 1, 2, 4) + EB70.1 QA16 (item 3)

QA14 För vart och ett följande europeiska organ vill jag att du säger om du är benägen att lita på det eller inte.

(ETT SVAR MÖJLIGT)

	(LÄS UPP)	Benägen att lita på	Inte benägen att lita på	Vet ej (SPONTANT)
--	-----------	------------------------	--------------------------------	----------------------

(348)	1	Europaparlamentet	1	2	3
(349)	2	Europeiska kommissionen	1	2	3
(350)	3	Europeiska unionens råd	1	2	3
(351)	4	Europeiska centralbanken	1	2	3

EB71.3 QA14 (item 1, 2, 4) + EB70.1 QA18 (item 3)

QA15 Vilken är din uppfattning om följande påståenden? Vill du för vart och ett av dem säga om du är för eller emot?

(ETT SVAR MÖJLIGT)

	(LÅS UPP - ROTERA)	För	Emot	Vet ej (SPONTANT)
--	--------------------	-----	------	----------------------

(352)	1	En Europeisk monetär union med en enda valuta, Euron	1	2	3
(353)	2	Ytterligare utvidgning av EU under de kommande åren till att omfatta andra länder	1	2	3
(354)	3	Att Europas uppbyggnad sker snabbare i en grupp länder än i de andra länderna	1	2	3

EB71.3 QA15

QA16	Den europeiska integrationen har fokuserat på olika områden de senaste åren. Vilka aspekter tycker du att EU:s institutioner skall lägga tonvikt på inom de närmaste åren för att stärka Europeiska unionen i framtiden?
------	--

(VISA KORT - LÅS UPP - ROTERA - MAX 3 SVAR)

	(355-372)
Den inre marknaden	1,
Kulturpolitik	2,
Utrikespolitik	3,
Försvarspolitik	4,
Migrationsfrågor	5,
Utbildningspolitik	6,
Miljöfrågor	7,
Energifrågor	8,
Solidaritet med fattigare regioner	9,
Vetenskaplig forskning	10,
Social- och hälsofrågor	11,
Brottsbekämpning	12,
Kampen mot klimatförändringarna	13,
Ekonomiska frågor	14,
Transport och energiinfrastruktur	15,

Annat (SPONTANT),	16,
Ingen av dessa (SPONTANT)	17,
Vet ej (SPONTANT)	18,

EB71.3 QA18 TREND MODIFIED

QA17 För vart och ett av följande påståenden om Europeiska Unionen vill jag att du talar om för mig om du tror att det är sant eller falskt.

(ETT SVAR MÖJLIGT)

	(LÅS UPP - ROTERA)	Sant	Falskt	Vet ej (SPONTANT)
(373)	1 EU består för närvarande av tjugofem medlemsstater	1	2	3
(374)	2 Irländarna röstade "ja" i den andra folkomröstningen om Lissabonfördraget den 2 oktober 2009 (N)	1	2	3
(375)	3 För närvarande har 12 medlemsstater euron som sin valuta	1	2	3
(376)	4 Schweiz är medlem i EU (ONLY TO SPLIT A)	1	2	3
(377)	5 Island är medlem i EU (ONLY TO SPLIT B)	1	2	3

EB70.1 QA24 TREND MODIFIED

FRÅGA INTE QA18a TILL QA19a I CY(tcc) – CY(tcc) GÅ TILL QA19b

QA18a Är du i stort, mycket nöjd, ganska nöjd, ganska missnöjd eller mycket missnöjd med hur demokratin fungerar i Sverige?

QA18b Och när det gäller demokratin i Europeiska unionen?

(VISA KORT MED SKALA - ENDAST ETT SVAR PER KOLUMN)

(LÄS UPP)	(378)	(379)
	QA18a	QA18b
	I Sverige	I Europeiska unionen
Mycket nöjd	1	1
Ganska nöjd	2	2
Ganska missnöjd	3	3
Mycket missnöjd	4	4
Vet ej (SPONTANT)	5	5

EB68.1 QA11a & b

FRÅGA PUNKT 2 ENDAST I EU27

QA19a Är du benägen att instämma eller inte instämma i följande påståenden?

	(LÄS UPP)	Benägen att instämma	Inte benägen att instämma	Vet ej (SPONTANT)
--	-----------	----------------------	---------------------------	-------------------

(380)	1	Jag förstår hur EU fungerar	1	2	3
(381)	2	Det tas hänsyn till Sveriges intressen i EU	1	2	3

EB71.3 QA12a TREND MODIFIED

(FRÅGA ALLA)

QA20 Kan du tala om för mig om du instämmer i eller tar avstånd från följande påståenden om Europabygget?

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

	(LÅS UPP)	Instämmer helt och hållet	Benägen att instämma	Inte benägen att instämma	Tar helt och hållet avstånd	Vet ej (SPONTANT)
--	-----------	---------------------------	----------------------	---------------------------	-----------------------------	-------------------

(383)	1	EU har vuxit för snabbt	1	2	3	4	5
(384)	2	Det som förenar medborgarna från olika länder är viktigare än det som skiljer dem åt	1	2	3	4	5
(385)	3	Just nu saknar EU idéer och projekt	1	2	3	4	5
(386)	4	EU är oundgängligt för att möta de globala utmaningarna (klimatförändring, terrorism etc)	1	2	3	4	5

EB70.1 QD16

TRENDSPECIFIKA FRÅGOR

FRÅGA QA21 TILL QA25 ENDAST I EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL QB1a

QA21	I Europeiska unionen turas medlemsstaterna om att inneha ordförandeskapet i Europeiska ministerrådet för sex månader i taget. För närvarande är Sverige ordförandeland. Har du på senaste tid läst, hört eller sett något om sveriges ordförandeskap i tidningar, på radio, på teve eller på Internet ?
------	---

(387)

Ja	1
Nej	2
Vet ej (SPONTANT)	3

EB71.3 QA19 TREND MODIFIED

FRÅGA QA22 ENDAST I SE - ÖVRIGA EU27 GÅ TILL QA23

QA22 Oavsett om du har hört talas om det eller inte, tycker du det är viktigt eller inte att Sverige är ordförande i Europeiska unionens ministerråd vid denna tidpunkt? Skulle du säga det är...?

(LÄS UPP)

(388)

Mycket viktig	1
Viktigt	2
Inte särskilt viktigt	3
Inte alls viktigt	4
Vet ej (SPONTANT)	5

EB71.3 QA20 TREND MODIFIED

FRÅGA ALLA I EU27

QA23 Från och med den 1 januari 2010 är det Spaniens tur. Har du på senare tid läst, hört eller sett något om Spaniens ordförandeskap i tidningar, på radio, på teve eller på Internet?

(389)

Ja	1
Nej	2
Vet ej (SPONTANT)	3

EB71.3 QA21 TREND MODIFIED

FRÅGA ALLA I EU27

QA25	Skulle du säga att du är mycket optimistisk, ganska optimistisk, ganska pessimistisk eller mycket pessimistisk över Europeiska unionens framtid?
------	--

(ENDAST ETT SVAR)

	(391)
Mycket optimistisk	1
Ganska optimistisk	2
Ganska pessimistisk	3
Mycket pessimistisk	4
Vet ej (SPONTANT)	5

EB71.3 QF1

2) EU, VÄRLDEN, GLOBALISERINGEN

(FRÅGA ALLA)

QB1a	Vilket av följande tror du är viktigast för att avgöra ett lands eller en grupp av länders samlade makt och inflytande i världen? I första hand?
------	--

QB1b	Och i andra hand?
------	-------------------

(VISA KORT - ETT SVAR PER KOLUMN)

(LÄS UPP - ROTERA NEDIFRÅN OCH UPP/UPPIFRÅN OCH NED)	(412)	(413)
	QB1a	QB1b
	I första hand	I andra hand
Dess ekonomiska makt	1	1
Dess politiska inflytande	2	2
Dess militära styrka	3	3
Dess kulturella inflytande	4	4
Annat (SPONTANT),	5	5
Ingen (SPONTANT)	6	6
Vet ej (SPONTANT)	7	7

EB71.3 QB1a, b

QB2a Vilket av följande karakteriserar Europeiska unionen bäst enligt din uppfattning? I första hand?

QB2b Och i andra hand?

(VISA KORT - ETT SVAR PER KOLUMN)

(LÄS UPP - ROTERA NEDIFRÅN OCH UPP/UPPIFRÅN OCH NED (M))	(414)	(415)
	QB2a	QB2b
	I första hand	I andra hand
Dess ekonomiska makt	1	1
Dess politiska inflytande	2	2
Dess militära styrka	3	3
Dess kulturella inflytande	4	4
Annat (SPONTANT),	5	5
Ingen (SPONTANT)	6	6
Vet ej (SPONTANT)	7	7

EB71.3 QB2a, b

QB3 Ange för följande påståenden om du instämmer helt, instämmer delvis, delvis tar avstånd eller helt tar avstånd från dem.

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

	(LÄS UPP - ROTERA)	Instämmer helt och hållet	Instämmer delvis	Tar delvis avstånd	Tar helt avstånd	Vet ej (SPONTANT)
(416)	1	1	2	3	4	5
	Globalisering är en möjlighet till ekonomisk tillväxt					

(417)	2	Globalisering ökar de sociala orättvisorna	1	2	3	4	5
(418)	3	Globaliseringen medför att det krävs gemensamma globala regler (världsomspännande styrning)	1	2	3	4	5
(419)	4	EU och USA har samma intressen när det gäller hanteringen av globaliseringen	1	2	3	4	5
(420)	5	Globalisering skyddar oss mot prisökningar	1	2	3	4	5
(421)	6	Globalisering främjar fred i världen	1	2	3	4	5
(422)	7	Globalisering utgör ett hot mot svensk kultur	1	2	3	4	5
(424)	9	Globalisering är enbart lönsamt för stora företag, inte för medborgarna	1	2	3	4	5
(425)	10	Globalisering betyder mer utländska investeringar i Sverige	1	2	3	4	5
(427)	12	Globalisering främjar fattigare länders utveckling	1	2	3	4	5
(428)	13	Globaliseringen gör människor mer öppna för främmande kulturer	1	2	3	4	5
(429)	14	EU har tillräckligt med makt och verktyg för att försvara sina ekonomiska intressen i den globala ekonomin	1	2	3	4	5

(430)	15	EU bidrar till att skydda europeiska medborgare från de negativa effekterna av globalisering (ONLY TO SPLIT A)	1	2	3	4	5
	16	EU gör det möjligt för europeiska medborgare att bättre kunna dra fördel av de positiva effekterna av globalisering (ONLY TO SPLIT B)	1	2	3	4	5
(431)							

EB71.3 QB3 (item 1-3) EB69.2 QA47a&b (item 4-13)

FRÅGA INTE QB4a I CY(tcc) - CY(tcc) GÅ TILL QA4b

QB4a Vilket av följande två påståenden är det som är närmast din åsikt när det gäller globaliseringen?

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

(432)

Globaliseringen utgör en bra möjlighet för svenska företag tack vare att marknader öppnas upp	1
Globaliseringen utgör ett hot för anställningar och företag i Sverige	2
Vet ej (SPONTANT)	3

EB71.3 QB4a

(FRÅGA ALLA)

QB5 Skulle du säga att den europeiska ekonomin fungerar bättre, sämre eller lika bra som den ... ekonomin?

(VISA KORT MED SKALA)

	(LÄS UPP)	Fungerar bättre	Fungerar sämre	Fungerar lika bra	Vet ej (SPONTANT)
--	-----------	--------------------	-------------------	----------------------	----------------------

(434)	1	Amerikanska	1	2	3	4
(435)	2	Japanska	1	2	3	4
(436)	3	Kinesiska	1	2	3	4
(437)	4	Indiska	1	2	3	4
(438)	5	Ryska (N)	1	2	3	4
(439)	6	Brasilien	1	2	3	4

EB71.3 QB7

QB6	Vilka två av följande punkter bör samhället betona för att hantera viktiga globala utmaningar?
-----	--

(VISA KORT - LÄS UPP - ROTERA - HÖGST 2 SVAR)

	(440-448)
Skydda miljön	1,
Social jämlikhet och solidaritet	2,
Frihandel/marknadsekonomi	3,
Kulturell mångfald och öppenhet mot andra	4,
Utveckling och innovation	5,
Traditioner	6,
Annat (SPONTANT)	7,
Ingen (SPONTANT)	8,
Vet ej (SPONTANT)	9,

EB71.3 QC3

3) DEN FINANSIELLA OCH EKONOMISKA KRISEN

QC1	Vissa analytiker menar att den ekonomiska krisens inverkan på arbetsmarknaden nu har nått sin kulmen och att situationen successivt kommer att bli bättre. Andra menar tvärtom att den kommer att förvärras ytterligare. Vilket av följande två påståenden ligger närmast din egen åsikt?
-----	---

(ENDAST ETT SVAR)

(469)

Krisens inverkan på sysselsättningen har nått sin kulmen	1
Situationen kommer att förvärras ytterligare	2
Vet ej (SPONTANT)	3

EB71.2 QB3

QC2	Vilket av följande påståenden speglar bäst ditt hushålls situation?
-----	---

(VISA KORT - LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

(470)

Din nuvarande situation tillåter dig inte att planera för framtiden. Du lever från dag till dag.	1
Du vet vad du kommer att göra under de kommande sex månaderna.	2
Du har ett långtidsperspektiv på vad ditt hushåll kommer att göra under de närmaste 1 eller 2 åren	3
Annat	4
Vet ej (SPONTANT)	5

EB71.3 QJ6

QC3	Enligt din åsikt, vilken av följande aktörer är bäst lämpad att effektivt hantera återverkningarna av den ekonomiska och finansiella krisen?
-----	--

(VISA KORT - LÄS UPP - ROTERA - ENDAST ETT SVAR)

(471)

Svenska regeringen/myndigheter	1
EU	2

USA	3
G20-länderna	4
Internationella valutafonden (IMF)	5
Annat (SPONTANT),	6
Ingen (SPONTANT)	7
Vet ej (SPONTANT)	8

EB71.3 QB8

FRÅGA QC4b ENDAST TILL EU27 LÄNDER SOM INTE ÄR MED I EUROOMRÅDET - ÖVRIGA GÅ TILL QC5

QC4b	Säg mig om du instämmer du helt och hållet, är benägen att instämma, inte är benägen att instämma eller tar helt och hållet avstånd från följande påstående: Sverige hade varit bättre skyddat mot den nuvarande ekonomiska och finansiella krisen om vi hade infört den gemensamma europeiska valutan, euron.
------	--

(ENDAST ETT SVAR)

(473)

Instämmer helt och hållet	1
Benägen att instämma	2
Inte benägen att instämma	3
Tar helt och hållet avstånd	4
Vet ej (SPONTANT)	5

EB71.1 QD6b

FRÅGA QC5 TILL QC8 ENDAST I EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL QC9

QC5	Säg mig om du instämmer helt och hållet, är benägen att instämma, inte är benägen att instämma eller tar helt och hållet avstånd från följande påstående: Generellt sett har Euron mildrat de negativa effekterna av den nuvarande ekonomiska och finansiella krisen.
-----	---

(ENDAST ETT SVAR)

(474)

Instämmer helt och hållet	1
Benägen att instämma	2
Inte benägen att instämma	3
Tar helt och hållet avstånd	4
Vet ej (SPONTANT)	5

EB71.1 QD8

QC6	Vissa åtgärder för att bekämpa den nuvarande ekonomiska och finansiella krisen diskuteras just nu i EU-institutionerna. Kan du för var och en av följande åtgärder säga om du tror att de skulle vara verkningsfulla eller verkningslösa för att bekämpa krisen?
-----	--

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

	(LÄS UPP)	Vet ej (SPONTANT)
--	-----------	----------------------

(475)	1	Att EU spelar en mer framträdande roll internationellt när det gäller regleringen av finansiella tjänster	5
(476)	2	Att EU bedriver övervakning och tillsyn av de största internationella finansiella koncernernas verksamhet	5
(477)	3	En starkare samordning av den ekonomiska och finansiella politiken mellan alla EU:s medlemsstater	5
(478)	4	Att EU bedriver tillsyn när offentliga medel används för att undsätta finansiella institutioner	5

EB71.1 QD9

QC7	Vilka av följande förslag skulle du prioritera för att få den europeiska ekonomin att fungera bättre?
-----	---

(LÄS UPP - MAX 3 SVAR)

(479-489)

Utökat antal arbetstimmar (ONLY TO SPLIT A)
Utökat antal lagstadgade arbetstimmar (ONLY TO SPLIT B)
Förbättrad utbildning och yrkesutbildning
Investeringar i forskning och innovation
Underlätta företags tillgång till kredit (N) (ONLY TO SPLIT A)
Främja nyföretagande
Effektivare energianvändning
Investeringar i infrastruktur för transporter (motorvägar, järnvägar, etc)
Investera i utvecklingen av miljövänliga produkter eller tjänster (ONLY TO SPLIT A)
Annat (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

EB66.1 QA46 TREND MODIFIED

QC8 Utav följande åtgärder, vilka två tycker du att EU borde prioritera för att hjälpa människor övervinna effekterna av den finansiella och ekonomiska krisen?

(VISA KORT - LÅS UPP - ROTERA - MAX 2 SVAR)

(490-501)

Investingar i utbildning/yrkesutbildning/forskning	1,
Investeringar i infrastruktur	2,
Investeringar i energi- och miljö	3,
Stöd till stora företag/industrin	4,
Stöd till små och medelstora företag	5,
Garantier för tillhandahållande av sjukvård	6,
Stöd till pensionärer	7,
Stöd till arbetslösa	8,
Stöd till de fattigaste	9,
Annat (SPONTANT),	10,
Ingen (SPONTANT)	11,
Vet ej (SPONTANT)	12,

EB71.3 QB10

FRÅGA QC9 I EU27+FM, HR, TR - CY(tcc) GÅ TILL QD

QC9 För vart och ett av följande påstående, tala om för mig om du instämmer helt, instämmer delvis, tar delvis avstånd eller tar helt och hållet avstånd.

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

		Instämmer helt	Instämmer delvis	Tar delvis avstånd	Tar helt och hållet avstånd	Vet ej (SPONTANT)

(502)	1	Den finansiella och ekonomiska krisen gör det lättare att anta reformer (ONLY TO SPLIT A)	1	2	3	4	5
(503)	2	Den finansiella och ekonomiska krisen gör det svårare att anta reformer (ONLY TO SPLIT B)	1	2	3	4	5
(504)	3	Reformer som gynnar kommande generationer bör eftersträvas även om det innebär vissa uppoffringar för den nuvarande generationen	1	2	3	4	5
(505)	4	Sverige behöver mer reformer för att möta framtiden (ONLY TO SPLIT A)	1	2	3	4	5
(506)	5	Reformer som hittills har gjorts i Sverige är tillräckliga för att möta framtiden (ONLY TO	1	2	3	4	5

	SPLIT B)					
--	----------	--	--	--	--	--

NEW

FRÅGA QC10 I EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL QD

QC10 Från följande lista av åtgärder, vilken borde prioriteras när det gäller att reformera det finansiella systemet i Europeiska unionen?

SVARSKORT MED SKALA. LÄS UPP. ENDAST ETT SVAR.)

(507)

Transparens i fråga om fördelar, kostnader och risker på finansmarknader
Ansvarighet hos ekonomichefer, inklusive bonusar
Statliga garantier för insättningar som görs av individer
Starkare europeiskt system för tillsyn av finansmarknader och finansinstitut
Annat (spontant)
Ingen (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

NEW

4) VÄRDERINGAR

(FRÅGA ALLA)

QD1 Kan du för var och en av följande företeelser säga om du kommer att tänka på något mycket positivt, ganska positivt, ganska negativt eller mycket negativt.

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

	(LÅS UPP - ROTERA)	Mycket positivt	Ganska positivt	Ganska negativt	Mycket negativt	Vet ej (SPONTANT)
--	--------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-------------------

(528)	1	Företag	1	2	3	4	5
(529)	2	Välfärdsstat	1	2	3	4	5
(530)	3	Konkurrenskraft	1	2	3	4	5
(531)	4	Frihandel	1	2	3	4	5
(532)	5	Protektionism	1	2	3	4	5
(533)	6	Globalisering	1	2	3	4	5
(534)	7	Liberalisering	1	2	3	4	5
(535)	8	Fackförening	1	2	3	4	5
(536)	9	Reformer	1	2	3	4	5
(537)	10	Offentlig förvaltning	1	2	3	4	5
(538)	11	Flexibilitet	1	2	3	4	5
(539)	12	Konkurrens	1	2	3	4	5
(540)	13	Trygghet	1	2	3	4	5
(541)	14	Solidaritet	1	2	3	4	5

EB67.2 QA28 (1-11) TREND MODIFIED

FRÅGA INTE QD2a I CY(tcc) - CY(tcc) GÅ TILL QD2b

QD2a	I vilken utsträckning instämmer eller tar du avstånd från vart och ett av följande påståenden?
------	--

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

	(LÅS UPP)	Instämmer helt och hållet	Instämmer delvis	Tar delvis avstånd	Tar helt och hållet avstånd	Vet ej (SPONTANT)
--	-----------	---------------------------	------------------	--------------------	-----------------------------	-------------------

(542)	1	Staten blandar sig i våra liv för mycket	1	2	3	4	5
(543)	2	Sverige måste prioritera ekonomisk tillväxt även om det påverkar miljön. (ONLY TO SPLIT A)	1	2	3	4	5
(544)	3	Sverige borde prioritera värnandet av miljön även om det påverkar den ekonomiska tillväxten (ONLY TO SPLIT B)	1	2	3	4	5
(545)	4	Fri konkurrens är den bästa garantin för ekonomiskt välstånd	1	2	3	4	5

EB71.3 QC1a

(FRÅGA ALLA)

QD3 Om följande förändringar av vårt levnadssätt skulle ske inom en nära framtid, tycker du att det skulle vara bra, dåligt eller varken bra eller dåligt?

(ETT SVAR MÖJLIGT)

	(LÄS UPP)	Bra	Dåligt	Varken bra eller dåligt	Vet ej (SPONTANT)
--	-----------	-----	--------	-------------------------	-------------------

(550)	1	Mindre vikt vid pengar och materiella ägodelar	1	2	3	4
(551)	2	Större vikt vid teknikutveckling	1	2	3	4

EB71.3 QC2

QD4	Om du tänker på din köpkraft, dvs. de saker som ditt hushåll har råd med i det dagliga livet, och jämför din nuvarande situation med för fem år sedan, skulle du då säga att den har förbättrats, är oförändrad, eller har blivit sämre?
-----	--

(552)

Förbättrats	1
Är oförändrad	2
Blivit sämre	3
Vet ej (SPONTANT)	4

EB71.1 QA12

QD5	Generellt sett, tror du att dagens barn kommer att få ett liv som är lättare, svårare eller varken lättare eller svårare än din generation?
-----	---

(553)

Lättare	1
Svårare	2
Varken lättare eller svårare	3
Vet ej (SPONTANT)	4

EB71.1 QA14

FRÅGA INTE QD6a I CY(tcc) – CY(tcc) GÅ TILL QD6b

QD6a Instämmer du i eller tar du avstånd från följande påstående: Barn i Sverige skulle få ett bättre liv om de flyttade till ett annat land.

(554)

Instämmer delvis	1
Tar delvis avstånd	2
Det beror på (SPONTANT)	3
Vet ej (SPONTANT)	4

EB70.1 QA23 TREND

(FRÅGA ALLA)

QD7 Vilka tre alternativ på den här listan värderar du personligen högst?

(VISA KORT - LÄS UPP - MAX 3 SVAR)

(556-569)

Rättsstatsprincipen	1,
Respekt för mänskligt liv	2,
Mänskliga rättigheter	3,
Individuell frihet	4,
Demokrati	5,
Fred	6,
Jämlikhet	7,
Solidaritet, stöd åt andra	8,
Tolerans	9,
Religion	10,
Självförverkligande	11,
Respekt för andra kulturer	12,
Ingen av dessa (SPONTANT)	13,
Vet ej (SPONTANT)	14,

EB69.2 QD2 TREND MODIFIED

QD8 Vilka tre av följande värderingar representerar EU bäst?

(VISA KORT - LÄS UPP - MAX 3 SVAR)

(570-583)

Rättsstatsprincipen	1,
Respekt för mänskligt liv	2,
Mänskliga rättigheter	3,
Individuell frihet	4,
Demokrati	5,
Fred	6,
Jämlikhet	7,
Solidaritet, stöd åt andra	8,
Tolerans	9,
Religion	10,
Självförverkligande	11,
Respekt för andra kulturer	12,
Ingen av dessa (SPONTAN)	13,
Vet ej (SPONTANT)	14,

EB69.2 QD3

5) SUBSIDIARITET

FRÅGA QE ENDAST I EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL DEMOGRAFI

QE1 Enligt din uppfattning, vilken av dessa myndighetsnivåer har störst inverkan på din livssituation: är det myndigheter på europeisk, nationell, regional eller lokal nivå?

(LÄS UPP - ENDAST ETT SVAR)

(604)

På europeisk nivå	1
På nationell nivå	2

På regional eller lokal nivå	3
Vet ej (SPONTANT)	4

EB71.3 QG1

QE2 Enligt din uppfattning, tas det tillräcklig hänsyn eller inte till lokala och regionala myndigheter när beslut fattas om EU:s politik?

(LÄS UPP)

(605)

Lagom	1
Otillräcklig	2
Vet ej (SPONTANT)	3

EB71.3 QG2

6) SPANSKA ORDFÖRANDESKAPET

FRÅGA QF ENDAST I EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL DEMOGRAFI

QF1 Vilka av följande påståenden håller du med om?

(LÄS UPP - ROTERA-FLERA SVAR MÖJLIGA)

(626-635)

Innovativa produkter eller tjänster är oftast bara prylar	1,
Innovativa produkter eller tjänster är en fråga om mode	2,
Innovativa produkter eller tjänster förenklar ofta vardagslivet	3,
Ett företag som säljer en innovativ produkt eller tjänst stärker imagen för alla sina produkter eller tjänster	4,
Ett företag som inte är innovativt kommer inte att överleva	5,
Att köpa innovativa produkter eller tjänster är riskabelt för konsumenten	6,
Fördelarna med innovativa produkter eller tjänster är ofta överdrivna	7,
Innovation är nödvändigt för att förbättra den ekonomiska tillväxten	8,

Ingen av dessa (SPONTAN)	9,
Vet ej (SPONTANT)	10,

EB63.4 QE6

QF2 Kan du för vart och ett av följande påståenden säga om du anser att EU ligger före, efter eller på samma nivå som USA?

(VISA KORT - ETT SVAR PER RAD)

	(LÄS UPP)	Före	Efter	På samma nivå	Vet ej (SPONTANT)
(636)	1 Vetenskaplig forskning	1	2	3	4
(637)	2 Miljöskydd	1	2	3	4
(638)	3 Innovativ teknologi	1	2	3	4
(639)	4 Sjukvårdssystemet	1	2	3	4
(640)	5 Utbildning	1	2	3	4
(641)	6 Bekämpa sociala olikheter	1	2	3	4
(642)	7 Bekämpa arbetslöshet	1	2	3	4
(643)	8 Bekämpa diskriminering	1	2	3	4
(644)	9 Entreprenörskap	1	2	3	4

EB66.1 QA39 TREND MODIFIED

QF3 Inom vart och ett av följande områden, tycker du att beslut ska fattas av den svenska regeringen eller gemensamt inom EU?

(ETT SVAR MÖJLIGT)

	(LÄS UPP - ROTERA)	Svenska regeringen	Tillsammans med EU	Vet ej (SPONTANT)
--	--------------------	--------------------	--------------------	-------------------

(645)	1	Brottsbekämpning	1	2	3
(646)	2	Beskattning	1	2	3
(647)	3	Kampen mot arbetslösheten	1	2	3
(648)	4	Kampen mot terrorism	1	2	3
(649)	5	Försvar och utrikespolitik	1	2	3
(650)	6	Invandring	1	2	3
(651)	7	Utbildningsväsendet	1	2	3
(652)	8	Pensioner	1	2	3
(653)	9	Miljöskydd	1	2	3

EB70.1 QA25

QF4 För vart och ett av följande områden, anser du att beslut ska fattas av den svenska regeringen eller gemensamt inom Europeiska unionen

(ETT SVAR MÖJLIGT)

(LÄS UPP - ROTERA)

(654)	1	Hälsofrågor
(655)	2	Socialvård
(656)	3	Jordbruk och fiske
(657)	4	Konsumentskydd

(658)	5	Vetenskaplig och teknisk forskning
(659)	6	Stöd till regioner som står inför ekonomiska svårigheter
(660)	7	Energi
(661)	8	Konkurrens
(662)	9	Transporter
(663)	10	Ekonomi
(664)	11	Inflationsbekämpning

EB70.1 QA26

7) NYA EUROPEISKA
KOMMISSIONENS
PRIORITERINGAR

FRÅGA QG ENDAST I EU27
- ÖVRIGA GÅ TILL
DEMOGRAFI

QG1	Bland följande, vad tycker du borde vara de högsta prioriteringarna för Europeiska unionen under de kommande åren?
-----	--

(VISA KORT - LÄS UPP -
ROTERA - MAX 3 SVAR)

Ekonomisk återhämtning
Kampen mot klimatförändringarna
Främja tillväxt på ett hållbart sätt
Främja medborgarnas rättigheter
Bidra till att skapa stabilitet i världen
Annat (spontant)

(685-
692)

Ingen (SPONTANT)
Vet ej (SPONTANT)

NEW

QG2	För att säkerställa ekonomisk återhämtning, vilka av följande aspekter bör prioriteras i Europeiska unionen?
-----	--

(LÄS UPP - ROTERA - HÖGST 2 SVAR)

		(693-700)
Utveckla ytterligare ekonomisk policysamordning på europeisk nivå		1,
Förbättra kvaliteten på utbildningen		2,
Införa ett starkare europeiskt system för tillsyn av finansmarknader och finansinstitut		3,
Begränsa alltför stora offentliga underskott i framtiden		4,
Underlätta företags tillgång till krediter		5,
Annat (spontant)		6,
Ingen (SPONTANT)		7,
Vet ej (SPONTANT)		8,

NEW

QG3	För att bekämpa klimatförändringar, vilka av följande aspekter bör prioriteras i Europeiska unionen?
-----	--

(LÄS UPP - ROTERA - HÖGST 2 SVAR)

Minska CO2 (koldioxid) utsläpp från transport och elektricitet	(701-709)	1,
--	-----------	----

Utveckla miljövänliga bilar	2,
Utveckla miljövänliga industrier, tjänster och tekniker	3,
Ta hänsyn till kampen mot klimatförändringar inom alla Europeiska unionens politikområden, till exempel industri, jordbruk eller transport	4,
Säkra energitillgången	5,
Utveckla användningen av kärnkraft	6,
Annat (spontant)	7,
Ingen (SPONTANT)	8,
Vet ej (SPONTANT)	9,

NEW

QG4	För att främja tillväxt på ett hållbart sätt, vilka av följande aspekter bör prioriteras i Europeiska unionen?
-----	--

(LÄS UPP - ROTERA - HÖGST 3 SVAR)

	(710-724)
Stimulera forskning och innovation i den europeiska industrin	1,
Modernisera tjänstesektorn	2,
Rationalisera offentliga tjänster	3,
Stödja jordbruket	4,
Stödja miljövänlig produktion av varor och tjänster	5,
Uppmuntra människor att bilda sina egna företag	6,
Kontrollera migrationsströmmar för att möta europeiska ekonomiska behov	7,
Underlätta integrationen av lagliga invandrare	8,
Stärka konsumenternas rättigheter	9,
Förbättra tillgången till höghastighetsinternet	10,
Investera i de nya informations- och kommunikationsteknikerna (IKT)	11,
Belöna nya idéer och skapande	12,
Annat (spontant)	13,
Ingen (SPONTANT)	14,
Vet ej (SPONTANT)	15,

NEW

QG5 För att främja medborgarnas rättigheter, vilka av följande aspekter bör prioriteras i Europeiska unionen?

(LÄS UPP - ROTERA - HÖGST 2 SVAR)

	(725-732)
Förstärka skyddet av Europeiska unionens gränser	1,
Utveckla Europeiska unionens kapacitet att förhindra och reagera vid naturkatastrofer	2,
Underlätta unga människors mobilitet inom Europeiska unionen	3,
Bemöta de utmaningar som skapas av den åldrande befolkningen	4,
Främja dialogen mellan Europeiska unionens medborgare och Europeiska unionens institutioner	5,
Annat (spontant)	6,
Ingen (SPONTANT)	7,
Vet ej (SPONTANT)	8,

NEW

QG6 För att bidra till att skapa stabilitet i världen, vilka av följande aspekter bör prioriteras av Europeiska unionen?

(LÄS UPP - ROTERA - HÖGST 2 SVAR)

	(733-741)
Främja och skydda mänskliga rättigheter	1,
Delta i konfliktlösande, fredsbevarande och fredsbyggande	2,
Arbeta mot spridningen av massförstörelsevapen (nukleära, kemiska etc.)	3,
Utveckla Europeiska unionens förbindelser med östländer såsom Ryssland, Ukraina etc.	4,
Utveckla Europeiska unionens förbindelser med Medelhavsländer	5,

Främja utvecklingen i fattiga länder	6,
Annat (spontant)	7,
Ingen (SPONTANT)	8,
Vet ej (SPONTANT)	9,

NEW

8) GD YTTRE FÖRBINDELSER FRÅGOR

FRÅGA QH ENDAST I EU27 - ÖVRIGA GÅ TILL DEMOGRAFI

QH1	Enligt din åsikt, på vilka av följande globala hot och utmaningar bör Europeiska unionen fokusera sin uppmärksamhet i sina förbindelser med resten av världen?
-----	--

(VISA KORT - LÄS UPP - ROTERA - MAX 3 SVAR)

	(762-777)
Fattigdomen	1,
Klimatförändringar	2,
Nedrustning	3,
Icke-spridning av massförstörelsevapen (nukleära, kemiska etc.)	4,
Fredsbevarande	5,
Humanitärt stöd	6,
Mänskliga rättigheter och demokrati	7,
Terrorism	8,
Utbildning	9,
Global hälsa (tillgång till sjukvård, kamp mot pandemier, aids och andra sjukdomar)	10,
Miljö	11,
Handel och ekonomisk utveckling	12,
Annat (spontant)	13,
Alla dessa (SPONTANT)	14,
Ingen (SPONTANT)	15,
Vet ej (SPONTANT)	16,

NEW

QH2a Enligt din åsikt, för vilka av följande globala hot och utmaningar bör Förenta Nationerna ha en utökad roll?

(VISA KORT - LÄS UPP - ROTERA - MAX 3 SVAR)

	(778-793)
Fattigdomen	1,
Klimatförändringar	2,
Nedrustning	3,
Icke-spridning av massförstörelsevapen (nukleära, kemiska etc.)	4,
Fredsbevarande	5,
Humanitärt stöd	6,
Mänskliga rättigheter och demokrati	7,
Terrorism	8,
Utbildning	9,
Global hälsa (tillgång till sjukvård, kamp mot pandemier, aids och andra sjukdomar)	10,
Miljö	11,
Handel och ekonomisk utveckling	12,
Annat (spontant)	13,
Alla dessa (SPONTANT)	14,
Ingen (SPONTANT)	15,
Vet ej (SPONTANT)	16,

NEW

QH2b Och för vilka av följande globala hot och utmaningar kan ett ökat samarbete mellan Europeiska unionen och Förenta Nationerna få till stånd maximala fördelar?

(VISA KORT - LÄS UPP - ROTERA - MAX 3 SVAR)

(794-809)

Fattigdomen	1,
Klimatförändringar	2,
Nedrustning	3,
Icke-spridning av massförstörelsevapen (nukleära, kemiska etc.)	4,
Fredsbevarande	5,
Humanitärt stöd	6,
Mänskliga rättigheter och demokrati	7,
Terrorism	8,
Utbildning	9,
Global hälsa (tillgång till sjukvård, kamp mot pandemier, aids och andra sjukdomar)	10,
Miljö	11,
Handel och ekonomisk utveckling	12,
Annat (spontant)	13,
Alla dessa (SPONTANT)	14,
Ingen (SPONTANT)	15,
Vet ej (SPONTANT)	16,

NEW

DEMOGRAFI

D1 När det gäller politik brukar man tala om "vänster" och "höger". Var skulle du själv placera dig på den här skalan?

(VISA KORT) (FÖRESLÅ INTE - OM IP TVEKAR - LÄS UPP IGEN)

(830-831)

1 Vänster	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Höger
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Vägrar (SPONTANT) 11

Vet ej (SPONTANT) 12

EB71.3 D1

INGA FRÅGOR D2 TILL D6

D7 Kan du ge mig siffran för det påstående som bäst motsvarar din nuvarande situation?

(Svarskort med skala. Läs upp. Endast ett svar.)

(832-
833)

GIFT ELLER OMGIFT	
Lever utan barn	1
Lever med barn från det nuvarande äktenskapet	2
Lever med barn från ett tidigare äktenskap	3
Lever med barn från det nuvarande äktenskapet och ett tidigare äktenskap	4
SAMBO	
Lever utan barn	5
Lever med barn från det nuvarande förhållandet	6
Lever med barn från ett tidigare förhållande	7
Lever med barn från det nuvarande förhållandet och ett tidigare förhållande	8
SINGEL	
Lever utan barn	9
Lever med barn	10
SKILD ELLER SEPARERAD	
Lever utan barn	11
Lever med barn	12
ÄNKA/ÄNKLING	
Lever utan barn	13
Lever med barn	14
Annat (SPONTANT)	15
Vägrar (SPONTANT)	16

EB72.3 D7

D8 Hur gammal var du när du slutade studera på heltid?

(OM IP FORTFARANDE STUDERAR, SKRIV '00' - OM IP SAKNAR UTBILDNING, SKRIV '98' - OM IP INTE KOMMER IHÅG, SKRIV '99')

(834-835)

--	--

EB72.3 D8

(D9 FINNS EJ)

D10 Kön

(836)

Man	1
Kvinna	2

EB72.3 D10

D11 Hur gammal är du?

(837-838)

--	--

EB72.3 D11

(D12 TILL D14 FINNS EJ)

(D15b STÄLLS ENDAST OM IP INTE FÖRVÄRVSARBETAR FÖR NÄRVARANDE - D15a = 1 TILL 4)

D15a Vilken typ av arbete/anställning/yrke har du just nu?

D15b Har du förvärvsarbetat tidigare? Vilken typ av arbete hade du senast?

(839-840)

(841-842)

	D15a	D15b
	Nuvarande yrke	Tidigare yrke
Ej aktiva		
Hemarbetande hemmafru/hemmapappa, eller arbetssökande	1	1
Studerande	2	2
Arbetslös, eller för närvarande utan arbete	3	3
Pensionerad eller sjukpensionär	4	4
Egna företagare		
Lantbrukare	5	5
Fiskare	6	6
Egen konsult/specialist t.ex. advokat, egen läkarpraktik, revisor, arkitekt	7	7
Butiksägare, hantverkare eller liknande	8	8
Ägare/delägare av/i företag	9	9
Anställda		
Anställd konsult/specialist (t.ex. anställd läkare, advokat, revisor, arkitekt)	10	10
Företagsledande ställning, direktör eller högsta ledningen (vd, generaldirektör, annan direktör)	11	11
Annan ledande befattning t.ex. avdelningschef, lärare, tekniker	12	12
Anställd, huvudsakligen med skrivbordsarbete	13	13
Anställd med rörligt arbete, (t.ex. försäljare, chaufför...)	14	14
Anställd i servicenäringen (sjukhus, restaurang, polis, brandman...)	15	15
Arbetsledare	16	16
Specialutbildad arbetare	17	17
Arbetare, ej specialutbildad	18	18
Har aldrig förvärvat arbetat	19	19
EB72.3 D15a&b		

(D16 TILL D24 SAKNAS)

D25 Skulle du säga att du bor i ...?

(LÄS UPP)

(843)

Glesbygd eller by

1

En liten eller medelstor stad

2

En stor stad

3

Vet ej (SPONTANT)

4

EB72.3 D25

(D26 TILL D39 SAKNAS)

D40a Om du räknar med dig själv, hur många personer på 15 år eller mer bor då i ditt hushåll?

(LÄS UPP - ANTECKNA)

(844-

845)

--	--

EB72.3 D40a

D40b och hur många barn under 10 år bor i ditt hushåll?

(LÄS UPP - ANTECKNA)

(846-

847)

--	--

EB72.3 D40b

D40c och hur många barn på 10 till 14 år bor i ditt hushåll?

(LÄS UPP - ANTECKNA)

(848-
849)

--	--

EB72.3 D40c

INGA FRÅGOR D41 OCH D42

D43a Finns det en fast telefon i hushållet?

D43b Äger du en mobiltelefon?

	(850)	(851)
	D43a	D43b
	Fast	Mobil
Ja	1	1
Nej	2	2

EB72.3 D43a D43b

INGA FRÅGOR D44 TILL D59

D60 Skulle du säga att du under de senaste tolv månaderna har haft problem med att betala räkningarna vid månadens slut ...?

Visa kort - Läs upp - Endast ett svar

	(852)
Större delen av tiden	1
Ibland	2
Nästan aldrig / Aldrig	3
Vägrar (SPONTANT)	4

EB72.3 D60

D61 På följande skala är 1 längst ned i samhället och 10 högst upp i samhället. Var på skalan skulle du placera dig själv?

(VISA KORT - ENDAST ETT SVAR)

(853-854)

1 Längst ned i samhället	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10 Högst upp i samhället	10
Vägrar (SPONTANT)	11

EB72.3 D61

D62 Använder du Internet ...?

(VISA KORT MED SKALA - ETT SVAR PER RAD)

(LÄS UPP)	Varje dag eller nästan varje dag	Två eller tre gånger i veckan	Ungefär en gång i veckan	Två eller tre gånger i månaden	Mer sällan	Aldrig	Saknar Internetuppkoppling (SPONTANT)

(855)	1	Hemma	1	2	3	4	5	6	7
(856)	2	På arbetet	1	2	3	4	5	6	7
(857)	3	Annan plats (skola, universitet, Internetcafé osv.)	1	2	3	4	5	6	7

EB72.3 D62

(INTERVJUPROTOKOLL)

P1 INTERVJUDATUM

(878-879) (880-881)

	DAG		MÅNAD
--	-----	--	-------

EB72.3 P1

P2 Tidpunkt för intervjustart

(ANGE TID I 24-TIMMARSFORMAT - ANGE TIDEN DÅ SJÄLVA INTERVJUN INLEDDES)

(882-883) (884-885)

	Timma		Minuter
--	-------	--	---------

EB72.3 P2

P3 Hur lång tid tog intervjun? (SKRIV MED SIFFROR)

(886-888)

		Minuter (AVRUNDA TILL HELA MINUTER - INTE TILL 5 MINUTERSINTERVALL)
--	--	---

EB72.3 P3

P4 Antal personer som var närvarande vid intervjun, inklusive intervjuaren?

	(889)
Två (intervjuperson och intervjuare)	1
Tre	2
Fyra	3
Fem eller fler	4

EB72.3 P4

P5 Hur samarbetade intervjupersonen?

	(890)
Mycket bra	1
Ganska bra	2
Sisådär	3
Dåligt	4

EB72.3 P5

P6 Antal invånare på orten: (LOKAL KOD - IFYLLS AV TNS GALLUP)

(LOKAL KOD)

**(891-
892)**

--	--

EB72.3 P6

P7 Region: (LOKAL KOD - IFYLLS AV TNS GALLUP)

(LOKAL KOD)

**(893-
894)**

--	--

EB72.3 P7

P8 Postnummer

(895-
902)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB72.3 P8

P9 Urvalspunktnummer

(903-
910)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB72.3 P9

P10 Intervjunummer

(911-
918)

--	--	--	--	--	--	--	--

EB72.3 P10